

Ubuntu 13.04
Raring Ringtail

Beginner Guide

Ubuntu 13.04 Raring Ringtail Beginner Guide သည် Creative Common License 3.0 အောက်တွင်းရှိပါသောကြောင့် စီးပွားရေး အရ မဟုတ်လျှင် မည်သူမဆို လွတ်လပ်စွာ အခမဲ့ ဖြန့်ဝေခွင့်ရှိသော်လည်း စီးပွားရေးအရ အသုံးပြုမည့် နေရာများတွင် စာရေးသူ ၏ ခွင့်ပြုချက်မရှိပဲ အသုံးပြုခွင့်မရှိပါ ။

Overview

Content		Pages
Chapter 1 : Introduction to Linux	-	4
Chapter 2 : Introduction to Ubuntu	-	10
Chapter 3 : Installation	-	21
Chapter 4 : The Ubuntu Desktop	-	27
Chapter 5 : Work with Ubuntu	-	35
Chapter 6 : Software Management	-	54
Chapter 7 : Networking	-	60
Chapter 8 : Customization	-	64
Extra Plus : Ubuntu Myanmar LoCo Team	-	74

Chapter - 1

Introduction to Linux

ဒီ အခန်းမှာတော့ Linux ဆိုတာနဲ့ပတ်သတ်ပြီး ဘာမှမသိသေးတဲ့ သူတွေအတွက် Linux ဖြစ်ပေါ်လာပုံ . Linux ရဲ့သမိုင်းကြောင်း . Linux အပါအဝင် Open Source ကို ဦးဆောင်သူတွေ အကြောင်း အပါအဝင် Linux မှာ ပါဝင်တဲ့ အသုံးအနှုန်းတွေ Technology Terms တွေကို ဖော်ပြသွားမှာဖြစ်ပါတယ် ။

Chapter 1

Introduction to Linux

What is Linux?

Linux ဆိုတာ Window လိုပဲ Operating System တစ်ခုဖြစ်ပါတယ် ။ ဒါပေမယ့် သူက တော့ Free & Open Source Operating System ပါ ။

Free & OpenSource ?

Linux သမား တော်တော်များများဟာ Free & OpenSource ဆိုတာနဲ့ပတ်သတ်ပြီး ဂုဏ်ယူ ဝင့်ကြားစွာ ပြောဆိုတတ်ကြပါတယ် ။ Free & OpenSource ဆိုတာကို တော့ Free ကို တပိုင်း Open Source ကို တစ်ပိုင်း ခွဲပြီးပြောဖို့လိုပါလိမ့်မယ် ။

Free ဆိုတာကတော့ ရှင်းပါတယ် ။ အခမဲ့ ဆိုတဲ့သဘော ပါ ။ Open Source ဆိုတာ ကတော့ လွတ်လပ်ခြင်းကို ဆိုလိုပါတယ် ။ ဥပမာ . Software တစ်ခုဟာ Open Source ဆိုရင် Software ရဲ့ Code တွေကို တရားဝင် ရယူနိုင်ပါတယ် ။ တရားဝင် ပြင်ဆင်နိုင်ပါတယ် ။ Free တိုင်းဟာလည်း Open Source မဟုတ်သလို Open Source တိုင်းဟာလည်း Free မဟုတ်ပါ ။

History of Linux

ခုနှစ် သက္ကရာဇ်တွေနဲ့ ရှည်ရှည်ဝေးဝေးကြီး ရှင်းမပြတော့ပါဘူး ။ တိုတို နဲ့အဓိက ကျတာတွေကို ပြောရရင် Linus Torvalds ဆိုတဲ့ ဖင်လန်နိုင်ငံက ကျောင်းသား တစ်ယောက်ဟာ Unix ဆိုတဲ့ Operating System ကို အခြေပြုပြီး OS တစ်ခုရေးခဲ့ပါတယ် ။ Unix နဲ့သူနာမည် Linus ကို ပေါင်းပြီး Linux လို့အမည်ပေးခဲ့ပါသည် ။

Free and Open Source ဖြစ်တဲ့အတွက် ဝိုင်း ပြင်တဲ့လူက ပြင် သုံးတဲ့လူက သုံးကြရင်း Linux ဟာ Develop ဖြစ်လာပါတယ် ။

GPL Licence & GNU Project

Linux နဲ့စပြီး ထိတွေ့ပြီးဆိုတာနဲ့ GPL , GNU အစရှိတဲ့ စကားလုံးတွေကို ထပ်တလဲလဲ တွေ့ရှိလာရမှာ ဖြစ်ပါတယ် ။

GPL License

GPL License ဆိုတာကတော့ General Public License ဆိုတဲ့ License အမျိုးအစား တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ် ။ Windows မှာ EULA ဆိုတဲ့ End User License Agreement ရှိသလို Linux ဟာလည်း GPL License နဲ့ဖြစ်ပါတယ် ။ ယေဘုယျ အားဖြင့် EULA နဲ့ GPL ဆိုတာဘာလဲ လိုပြောရရင် EULA ဆိုတာ သုံးစွဲသူသည် ပြုပြင်ခွင့် ပြင်ဆင်ခွင့်မရှိပဲ GPL ကတော့ သုံးစွဲသူဟာ စိတ်ကြိုက်ပြုပြင်ခွင့် ပြင်ဆင်ခွင့် ရှိပါတယ် ။

GNU Project

GNU Project ဆိုတာကတော့ Richard Stallman စတင်ခဲ့တဲ့ Free Software Project တစ်ခုဖြစ်ပါတယ် ။ စိတ်ကြိုက်ပြုပြင်သုံးစွဲခွင့် . အခမဲ့ .လွတ်လပ်ခြင်း အစရှိတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်တွေနဲ့ စတင်ခဲ့တဲ့ Project တစ်ခုဖြစ်ပါတယ် ။

HAPPY GNU YEAR!

Revised: November 2003 <http://www.torvalds.com/gnu/>

LINUS TORVALDS (1969-)

Linux Torvalds ဟာ ဖင်လန် နိုင်ငံသား အမေရိကန် တစ် ယောက်ဖြစ်ပြီး ဒီဇင်ဘာ ၂၈ မှာ မွေးဖွားခဲ့ပါတယ် ။ သူဟာ Software Enginner တယောက် ဖြစ်သလို Hacker တစ်ယောက် လည်းဖြစ်ပါတယ် ။

၁၉၉၁ မှာ Linux Project ကို စတင်ခဲ့ပါတယ် ။ လက်ရှိမှာတော့ Tove Torvalds နဲ့လက်ထပ် ထားပြီး သမီး သုံးယောက် ရှိပါတယ် ။ ၂၀၁၀ မှာတော့ Torvalds ဟာ အမေရိကန်နိုင်ငံသားခံယူလိုက်ပါ တယ် ။

What is CLI and GUI?

- CLI

CLI ဆိုတာ Command Line Interface ဖြစ်ပါတယ်။ Command Line နဲ့ အလုပ်လုပ်တဲ့ Interface ဖြစ်ပါတယ်။ Windows မှာဆိုရင်တော့ CMD ဟာ CLI ဖြစ်သလို Linux မှာတော့ Terminal ဆိုတဲ့ Command Line Interface ရှိပါတယ်။

- GUI

GUI ဆိုတာကတော့ လက်ရှိ ကျွန်တော်တို့အသုံးများတဲ့ Graphical User Interface ဖြစ်ပါတယ်။

Structure of Linux Operating System

Linux Operating System တစ်ခုမှာ အပိုင်း (၃) ပိုင်း ပါဝင်ပါတယ်။

1. Kernal
2. File System Structure နဲ့
3. User Interface တို့ ဖြစ်ပါတယ်။

1.Kernal

Kernal ဆိုတာ Operating System တစ်ခုရဲ့အဓိက အစိတ်အပိုင်းဖြစ်ပြီး Devices တွေနဲ့ချိတ်ဆက်ခြင်း Application တွေနဲ့ချိတ်ဆက်ခြင်း တို့အပြင် Operating System တစ်ခု အလုပ်လုပ်သမျှ အရာအားလုံးနီးပါးကို သူက ဆောင်ရွက်ပါတယ်။

2.File System Structure

File System Structure ဆိုတာကတော့ Operating System တစ်ခုရဲ့ File စီထားပုံကိုဆိုလိုတာပါ။ ဥပမာ Root အောက်မှာ ဘာထားမယ် ဘယ်လိုထားမယ်ပေါ့။

RICHARD STALLMAN (1953 -)

Richard Stallman ဟာ ၁၉၅၃ မှာ မွေးဖွားခဲ့ပြီး RMS လို့လူသိများပါတယ်။ အမေရိကန် Software လွတ်လပ်ခွင့်လှုပ်ရှားသူတစ်ဦးဖြစ်ပြီး Programmer တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ၁၉၈၃ စက်တင်ဘာ ၂၇ မှာ GNU Project ကိုစတင်ခဲ့ပါတယ်။ သူရဲ့ကိုယ်ပိုင် Website ကတော့ www.stallman.org ဖြစ်ပါတယ်။

User Interface

User Interface ဆိုတာကတော့ User က ဘယ် Interface နဲ့ သုံးမလဲ Command Line Interface (CLI) နဲ့ သုံးမလား ? Graphical User interface (GUI) နဲ့ သုံးမလား ဆိုပြီး ရွေးချယ်နိုင်ပါတယ် ။ Windows မှာ GUI အရ တစ်မျိုးထဲရှိပေမယ့် Linux မှာတော့ အမျိုးမျိုးရှိပါတယ် ။ ဒါကလည်း Open Source ရဲ့ အကျိုးကျေးဇူးကြောင့် အမျိုးမျိုး ပြင်ဆင်သုံးစွဲခဲ့ကြလို့ ကွဲပြားနေတာဖြစ်ပါတယ် ။ ဒါကြောင့် Linux ကို သုံးမယ်ဆိုရင် ဘယ်လို Desktop Environment ဘယ်လို GUI ပုံစံ နဲ့ သုံးမယ်ဆိုတာ ရွေးချယ်ဖို့လိုလာပါတယ် ။

Desktop Environment အမျိုးအစား များစွာရှိတဲ့အထဲက နာမည်အကြီးဆုံး (၂) ခုနဲ့ ရွေးချယ် မိတ်ဆက်ပေးလိုက်ပါတယ် ။

KDE

ဒါကတော့ KDE Version 4.1 ဖြစ်ပြီး သူကတော့ Windows နဲ့ ပိုပြီး ဆင်တူပါတယ် ။

Desktop Environment တွေထဲမှာ Gnome နဲ့ KDE အပြင် အခြားသော ပေါ့ပေါ့ ပါးပါးသုံးနိုင်တဲ့ XFCE လို Desktop Environment တွေရှိသလို Distro အလိုက် ကိုယ်ပိုင် Desktop Environment တွေလည်းရှိပါတယ် ။ ဥပမာ - Ubuntu မှာဆို Unity , Linux Mint မှာဆို Cinnamon ပေါ့ ။ User ဟာ မိမိ စိတ်ကြိုက် Desktop Environment တွေကို Install လုပ်ပြီး သုံးစွဲနိုင်ပါတယ် ။

Gnome

ဒါကတော့ Gnome နောက်ဆုံးထွက် Version ဖြစ်ပြီး လူအသုံးအလွန်များတဲ့ Desktop Environment တစ်ခုဖြစ်ပါတယ် ။

Distributions

ဒါကလည်း Open Source ရဲ့အကျိုးရလဒ် တစ်ခုလို ဆိုနိုင်ပါတယ် ။ Developer တွေဟာ Linux Kernel ပေါ် ကို မူတည်ပြီး စိတ်ကြိုက်ပြုပြင် ပြင်ဆင်ကြပြီး Linux မူကွဲ (Distro) တွေအဖြစ် ထုတ်လုပ်ရာက Linux Distro တွေ အများကြီး ထွက်ရှိလာပါတယ် ။

နာမည်ကျော် Linux Distro တွေကတော့

- Ubuntu
- Linux Mint
- Fedora
- Red Hat
- Backtrack တို့ဖြစ်ပါတယ် ။

Linux Distro မျိုးစုံကို www.distrowatch.com မှာ သွားရောက်ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ် ။

Chapter - 2

Introduction to Ubuntu

ဒီအခန်းမှာတော့ Linux ရဲ့နာမည်ကျော် Distribution တစ်ခုဖြစ်တဲ့ Ubuntu အကြောင်း Ubuntu ရဲ့သမိုင်း တွေအပြင် Ubuntu ရဲ့ Edition အမျိုးမျိုးနဲ့ Ubuntu ရဲ့အားသာချက်တွေကို ဖော်ပြသွားမှာဖြစ်ပါတယ် ။

Chapter - 2

Introduction to Ubuntu

What is Ubuntu?

Ubuntu ဆိုတာ Debian Linux Distribution ကို အခြေပြုပြီး ပြန်လည်ပြုပြင် ရေးဆွဲထားတဲ့ Free & Open Source Operating System တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ လက်ရှိ နာမည်အကျော်ကြားဆုံး Distribution တွေထဲက တစ်ခုလည်းဖြစ်ပါတယ်။

Ubuntu ဆိုတာတော့ တောင်အာဖရိကမှ အတွေးအခေါ်ပညာရပ် တစ်မျိုးရဲ့နာမည်ဖြစ်ပါတယ်။ လူသားချင်း ကိုယ်ချင်းစာနာမှု ဆိုတဲ့ သဘောသက်ရောက်ပါတယ်။

အစပထမ မှာတော့ Ubuntu Developer တွေဟာ အသုံးပြုဖို့ လွယ်ကူပြီး ၆ လ တစ်ခါ ပုံမှန် Update ပေးနိုင်မယ့် Linux Distribution တစ်ခု ထွက်ရှိနိုင်ဖို့ ကြိုးစားရင်းက Ubuntu ဆိုပြီး မွေးဖွားလာခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

Ubuntu ကို တောင်အာဖရိက စွန့်ဦးတည်ထွင်သူ တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ Mark Shuttleworth ပိုင်ဆိုင်တဲ့ အမေရိကန် အခြေစိုက် Canonical Company မှ Develop လုပ်ပါတယ်။

Releases

Ubuntu ကို ခြောက်လ တစ်ခု Update ပေးပြီး Version Number ကို “ ထွက်ရှိသည့် နှစ်.ထွက်ရှိသည့် လ “ ဖြင့် ပေးပါသည်။ ဥပမာ ၂၀၁၂ လေးလပိုင်းက ထွက်ရှိခဲ့သော Version ကို 12.04 ဟုလည်းကောင်း ၂၀၁၂ ဆယ်လပိုင်းက ထွက်ရှိခဲ့သော Version ကို 12.10 ဟုလည်းကောင်း Version Number သတ်မှတ်ထားပါသည်။ ယခု နောက်ဆုံး ထွက်ရှိသော Version မှာ 13.04 ဖြစ်ပြီး Code Name မှာ Raring Ringtail ဖြစ်ပါသည်။

Long Time Support (LTS) Version များကိုတော့ ၂ နှစ် တစ်ခါ ထွက်ရှိလျက်ရှိပါသည်။ နောက်ဆုံး LTS Version မှာ 12.04 ဖြစ်ပါသည်။

Ubuntu မှာ Code Name တွေကို အကောင် တစ်ကောင်ရဲ့နာမဝိသေသန + အကောင်ရဲ့နာမည် ကို တွဲပြီးပေးလေ့ရှိပါတယ်။ ဥပမာ . Raring Ringtail (13.04) . Quantal Quetzal (12.10) အစရှိသဖြင့်ပေါ့။

Variants

Ubuntu Desktop

Desktop နဲ့ Laptop တွေအပြင် Netbook တွေအတွက်ပါ Design ဆွဲပြီး အခမဲ့ ဖြန့်ချိပါတယ် ။
Hardware တွေအတွက်တော့ 256 RAM နဲ့တောင် အလုပ်လုပ်နိုင်ပါတယ် ။

Ubuntu Server

Ubuntu Server Edition
ကတော့ Server တွေ အတွက်
သီးသန့် Design ဆွဲ ထုတ်လုပ်
ထားတာဖြစ်ပြီး Default
အနေနဲ့တော့ Graphical User
Interface ကို Install လုပ်ပေး
ထားခြင်းမရှိပါဘူး ။

Ubuntu TV

TV For Human Beings ဆိုပြီး 2012 ခုနှစ် Consumer Electronics Show မှာ Canonical က စတင် မိတ်ဆက်ခဲ့တဲ့ Smart TV ဖြစ်ပါတယ် ။ Ubuntu TV မှာ နာမည်ကျော်ကြားတဲ့ Internet Services တွေကို ချိတ်ဆက်ပေးထားတဲ့အပြင် Android , iOS နဲ့ Ubuntu သုံး Mobile Devices တွေ နဲ့လည်း ချိတ်ဆက်နိုင်အောင် ပြုလုပ်ပေးထားပါတယ် ။

Ubuntu Touch

Ubuntu Touch ကတော့ ၂၀၁၃ ဇန်နဝါရီလမှာ Smartphone တွေနဲ့ Tablets တွေအတွက် ထုတ်လုပ်ထားတဲ့ OS တစ်ခုဖြစ်ပါတယ် ။ ၂၀၁၃ မှာ Q4 , ၂၀၁၄ မှာ Q2 ထွက်ရှိဖို့ မျှော်လင့်ထား

ပါတယ် ။ ပထမဆုံး Version

ကိုတော့ Galaxy Nexus မှာ

အသုံးပြုနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ် ။

Ubuntu Touch မှာ User ဟာ

Voice Command နဲ့ အသုံးပြုနိုင် အောင်ပါ ပြုလုပ်ထား ပါတယ် ။

Ubuntu Touch ရဲ့ Preview

ကိုတော့ Ubuntu ရဲ့ Youtube

Channel မှာ ကြည့်ရှုနိုင် ပါတယ် ။

Edubuntu

Edubuntu ဆိုတာကတော့ Ubuntu ရဲ့ Education Edition ဖြစ်ပါတယ် ။ Edubuntu ဟာ ဆရာ ဆရာမတွေ ကျောင်းသားတွေနဲ့ ပညာရေးဆိုင်ရာ နယ်ပယ်ကလူတွေ အတွက် အဓိက ဦးတည် ဆောင်ရွက်တဲ့ Project တစ်ခုဖြစ်ပါတယ် ။

Kubuntu

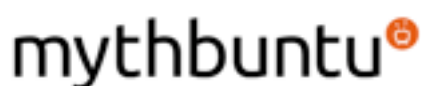
Kubuntu ဆိုတာကတော့ Ubuntu ကို Default Unity Desktop Environment အစား KDE Desktop အသုံးပြုထားတဲ့ Edition တစ်ခုဖြစ်ပါတယ် သူဟာလည်း Ubuntu ထွက်တဲ့ Schedule အတိုင်း ထွက်ရှိပါတယ် ။

Lubuntu

Lubuntu ဆိုတာကတော့ LXDE Desktop Environment ကို အသုံးပြုထားတဲ့ Ubuntu Edition ဖြစ်ပြီး သူ့ရဲ့ အားသာချက်ကတော့ အလွန်တရာ ပေါ့ပါး မြန်ဆန်ခြင်းဖြစ်ပါတယ် ။ ဒါကြောင့် Netbook နဲ့ Mobile Devices တွေ အတွက် အထူးသင့်တော်ပါတယ် ။

Mythbuntu

Mythbuntu ဆိုတာ MythTV Media Center Software နဲ့ ချိတ်ဆက်ပြီး Media အတွက် အဓိကထား ထုတ်လုပ်ထားတဲ့ Ubuntu Edition တစ်ခုဖြစ်ပါတယ် ။ သူ့မှာ Ubuntu မှာ ပါဝင်တဲ့ Software တွေ Install လုပ်ထားခြင်းမရှိပါဘူး ။

Ubuntu Studio

Ubuntu Studio ဆိုတာကတော့ Multimedia သမားတွေအတွက် အထူးပြု ထုတ်လုပ်ထားတဲ့ Edition တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ပထမဆုံး Version ကို Ubuntu 7.04 ကို အခြေပြုပြီး ၂၀၀၇ မေ ၁၀ ရက်နေ့က စတင် ထွက်ရှိခဲ့ပါတယ်။

UbuntuKylin

UbuntuKylin ဆိုတာကတော့ Ubuntu ရဲ့ တရားဝင် Chinese Version ဖြစ်ပြီး ၂၀၁၃ မှာ စတင်ထွက်ရှိခဲ့ပါတယ်။ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံသိပ္ပံ နဲ့ ဝန်ကြီးဌာန နဲ့ Ubuntu တို့ သဘောတူညီမှုအပြီးမှာ တရုတ်နိုင်ငံ Market အတွက် ထွက်ရှိလာတာဖြစ်ပါတယ်။

Xubuntu

Xubuntu ဆိုတာကတော့ XFCE Desktop Environment အတွက် ထွက်ရှိထားတဲ့ Edition ဖြစ်ပြီး သူကတော့ Low Memory တွေမှာ အလုပ်လုပ်နိုင်ဖို့အဓိက ဦးတည်ချက်ထားပါတယ်။

Edubuntu Official Website : <http://www.edubuntu.org>
 Lubuntu Official Website : <http://www.lubuntu.org>
 Kubuntu Official Website : <http://www.kubuntu.org>
 Mythbuntu Official Website : <http://www.mythbuntu.org>
 UbuntuKylin Official Website : <http://www.ubuntukylin.com>
 Xubuntu Official Website : <http://www.xubuntu.org>

Windows Vs Ubuntu

လူတော်တော်များများက Ubuntu အကြောင်းကိုပြောတဲ့အခါမှာ Windows နဲ့ နှိုင်းယှဉ် ပြီး ပြောပြစေချင်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ Windows ဟာ Ubuntu လောက် မကောင်းဘူး၊ Ubuntu ဟာ Windows ထက် ကောင်းတယ်လို့ ပုံသေကြီးမပြောချင်ပါဘူး။ သူ့အားသာချက်နဲ့ သူ့အသီးသီးရှိနေကြတာပဲ။ ဒါပေမယ့် Ubuntu က ဘာတွေ ပို ကောင်းလဲ ? ဘာတွေ ပို အားသာချက်ရှိသလဲ ဆိုတာတော့ ပြောပြပါမယ်။

1.Free and Open Source

ကျွန်တော့် အနေနဲ့ ပြောရရင် Free and Open Source ဆိုတာ အရမ်းအရေးပါတဲ့ နေရာမှာ ရှိသလို အရမ်း အရေးမပါတဲ့ နေရာမှာလည်း ရှိပါတယ်။ ဘာလို့ အရေးမပါသလဲ ဆိုရင် တကယ်သာ ကောင်း နေမယ်ဆိုရင် Free မဟုတ်လည်း ကျွန်တော်တို့ အသုံးပြုမှာပါ။ အလကားရလည်း Open Source ဖြစ်သော်ငြားလည်း မကောင်းရင်

အသုံးမဝင်ရင် ကျွန်တော်တို့အသုံးပြုမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါဆို ဘယ်လိုနေရာမှာ အရေးပါသလဲ ဆိုရင်တော့ Windows ခွေ ဒေါ်လာ ၂၀၀ ကျော် တန်အစား အခမဲ့ရပြီး အလွန်ကောင်းမွန်တဲ့ OS တစ်ခုရမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ဒေါ်လာ ၂၀၀ တန် ကို အသုံးပြုမှာမဟုတ်ပါဘူး။ ဒါ့အပြင် ပြုပြင် ပြင်ဆင်ခွင့်ပါရဦးမယ်ဆိုရင်တော့ အသုံးပြုသင့်တဲ့အထဲမှာပါဝင်လာပါတယ်။ ဒါဆိုရင် ဒီအခမဲ့ရတဲ့ Ubuntu ကကော ဘာတွေ ကောင်းမွန်သလဲဆိုတာ ဆက်ကြရအောင်။

Operation Speed

Ubuntu စ သုံးပြီးဆိုတာ နဲ့ သိသိသာသာ သတိထားမိလာတာကတော့ Operation Speed ဖြစ်ပါတယ် ။ Windows နဲ့ ဘာမှမဆိုင်အောင် သိသိသာသာ မြန်ဆန်လာပြီး Not Responding ဆိုတာ မတွေ့ရလောက်အောင်ပဲ မြန်ဆန်တာတွေရှိရပါလိမ့်မယ် ။

Virus

Linux မှာ Virus မရှိဘူးလို့ ထင်နေကြတာ တကယ်တော့ မှားပါတယ် ။ Linux မှာ Virus မရှိတာ မဟုတ်ပါဘူး ။ Virus နည်းတာပါ ။ ဘာကြောင့် Virus နည်းလဲ ? ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် Windows က Virus တွေ အလုပ်မလုပ်လိုပါ ။ တကယ်တော့ Virus ဆိုတာ Computer System တစ်ခုကို ဖျက်ဆီးဖို့ တည်ဆောက်ထားတဲ့ Computer Program တစ်ခုဖြစ်ပါတယ် ။ ဒါကြောင့် Windows ကို တိုက်ခိုက်ဖို့ ပြုလုပ်ထားတဲ့ Virus ဟာ သူနဲ့ System တည်ဆောက်ပုံခြင်း မတူညီတဲ့ Linux မှာ အလုပ်မလုပ်ဘဲ Windows ထက် သူ့ကို ဦးတည် တိုက်ခိုက်မယ့် Virus အရေအတွက် အလွန် နည်းပါးခြင်းကြောင့် Linux ဟာ Virus နဲ့ပတ်သတ်ရင် မေ့ထားနိုင်တဲ့ အခြေအနေမှာရှိပါတယ် ။

Hardware Requirement

Ubuntu မှာ Hardware Requirement ဟာ Windows ရဲ့ Hardware Requirement တောင်းဆိုချက်ထက် အများကြီးနိမ့်ပါတယ် ။ အောက်မှာ နှိုင်းယှဉ်တာကို ကြည့်နိုင်ပါတယ် ။

OS	Processor	RAM	Hardisk Space
Windows	1GHz or faster	1 GB	16 - 20 GB
Linux	700 MHz	512 MB	5 GB

Hardware Supports

မယုံနိုင်စရာ ကောင်းလောက်အောင်ပဲ Linux ရော Ubuntu ဟာ Windows ထက် Hardware Support အများကြီး တောင့်တင်းပါတယ် ။ Ubuntu တင်ပြီးရင် Driver ထပ်တင်ဖို့လိုတယ် ဆိုတာ အလွန်တရာ ရှားပါးပါတယ် ။

User Interface

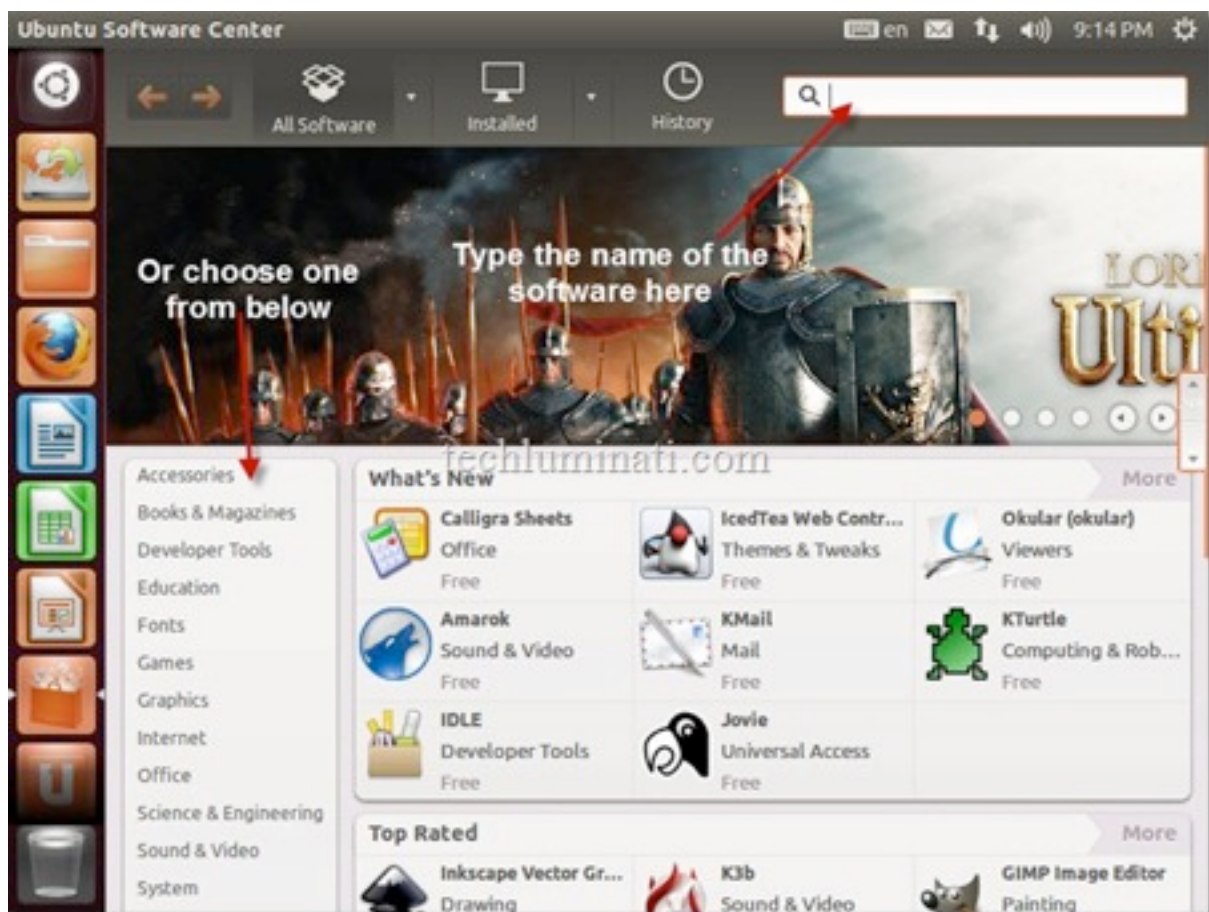

Ubuntu ရဲ့ဆွဲဆောင်မှုရှိတဲ့ Features တွေထဲမှာ User Interface လည်း အပါအဝင် ဖြစ်ပါတယ် ။ လှပတယ် ။ ရိုးရှင်းတယ် ။ ဆွဲဆောင်မှုရှိတယ် ။ Ubuntu ရဲ့ User Interface ကို နောက်အခန်းတွေမှာ သေသေချာချာရှင်းလင်းဖော်ပြပေးသွားပါမယ် ။

Ubuntu မှာ Version တွေရဲ့ Code Name တွေကို A-Z အဆင့်အလိုက် ပေးပါတယ် ။ ဥပမာ 11.10 Oneiric Ocelot ဆိုရင် O . သူ့နောက်ထွက်တဲ့ 12.04 ဆိုရင် Precise Pangolin (P) ပါ ။ အခုထွက်တဲ့ 13.04 ကတော့ Raring Ringtail (R) ဖြစ်ပြီး နောက်ထွက်မယ့် 13.10 ကတော့ Saucy Salamander (S) ဖြစ်ပါတယ် ။

Software Center

Ubuntu အသုံးပြုသူတိုင်း နှစ်ခြိုက်ကျတဲ့ အထဲမှာ Software Center လည်း ပါဝင်ပါတယ် ။ Software Center ဆိုတာ ဘာလဲဆိုရင် မိမိ နှစ်သက်ရာ အလိုရှိရာ Software တွေကို Category အရသော်လည်းကောင်း Search တွင် ရှာခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း ရှာဖွေပြီး Internet ကနေ တိုက်ရိုက် Install လုပ်နိုင်တဲ့ Software တစ်ခုဖြစ်ပါတယ် ။ Ubuntu Software Center မှာ Free and Open Source Software တွေအပြင် Paid (အခပေး) Software တွေကိုပါ ရရှိနိုင်ပါတယ် ။

ယခု လက်ရှိ Mobile OS တွေထဲမှာ လူသုံးအများဆုံး နံပါတ် ၁ ဖြစ်နေတဲ့ Android ဟာလည်း Linux Kernel ကို အခြေပြုထားတာ ဖြစ်ပါတယ် ။

Community

တကယ်လို့ Linux Distro တစ်ခုဟာ သိပ်ကောင်းလွန်းလို့ စပြီး အသုံးပြုကြည့်မယ် ဆိုရင်တောင် New User အတွက် သိပ်ကို ခက်ခဲပါလိမ့်မယ် ။ Google မှာ ရှာရင်တောင် အသုံးအနှုန်းတွေနဲ့ မရင်းနှီးတဲ့အတွက် ဘယ်လိုမှ အဆင်ပြေနိုင်မှာမဟုတ်ပါဘူး ။ ဒါကြောင့် Communtiy ဆိုတာ သိပ်စကားပြောပါတယ် ။ Ubuntu ဟာ Linux Distro အဆင့်မှာ အဆင့် (၃) ပဲရှိပေမယ့် Online Community အရရော Offline Community အရပါ တခြား Distro တွေ ထက် သိသိသာသာကြီး တောင့်တင်းနိုင်မာပါတယ် ။

Ubuntu Myanmar LoCo Team

Ubuntu Myanmar LoCo Team နဲ့ပတ်သတ်လို့ ပြောရရင် ကျွန်တော့်ကို Ubuntu စွဲစွဲမြဲမြဲ အခက်အခဲမရှိ သုံးဖြစ် သုံးနိုင်အောင် ကူညီခဲ့တာ Ubuntu Myanmar LoCo Team ပါ ။ Ubuntu Myanmar LoCo Team ဟာ Ubuntu ရဲ့တရားဝင် အသိအမှတ်ပြု အာရှ Zone က LoCo Team ထဲမှာပါဝင်ပါတယ် ။ Ubuntu နဲ့ပတ်သတ်ပြီး ပွဲတွေကို အခါအားလျော်စွာ မန္တလေး ရန်ကုန် မြို့တို့မှာ ပြုလုပ်နေတဲ့အပြင် အမြို့မြို့အနယ်နယ်က Barcamp တိုင်းမှာလည်း Ubuntu နဲ့ပတ်သတ်ပြီး ဗဟုသုတများ ဖြန့်ဝေလျှက် ရှိပါတယ် ။

Chapter - 3

Installation

ဒီအခန်းမှာတော့ Ubuntu ကို Install လုပ်ပုံ အမျိုးမျိုးကို ဖော်ပြသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ် ။ Unet Bootin ဖြင့် Bootable Stick ဖြစ်အောင် လုပ်နည်း ၊ Wubi ဖြင့် Install လုပ်ခြင်းတို့အပြင် Windows 7 , Windows 8 တို့နှင့် Dual Boot တင်နည်းတို့ကိုပါ ဖော်ပြပေးသွားမှာဖြစ်ပါတယ် ။

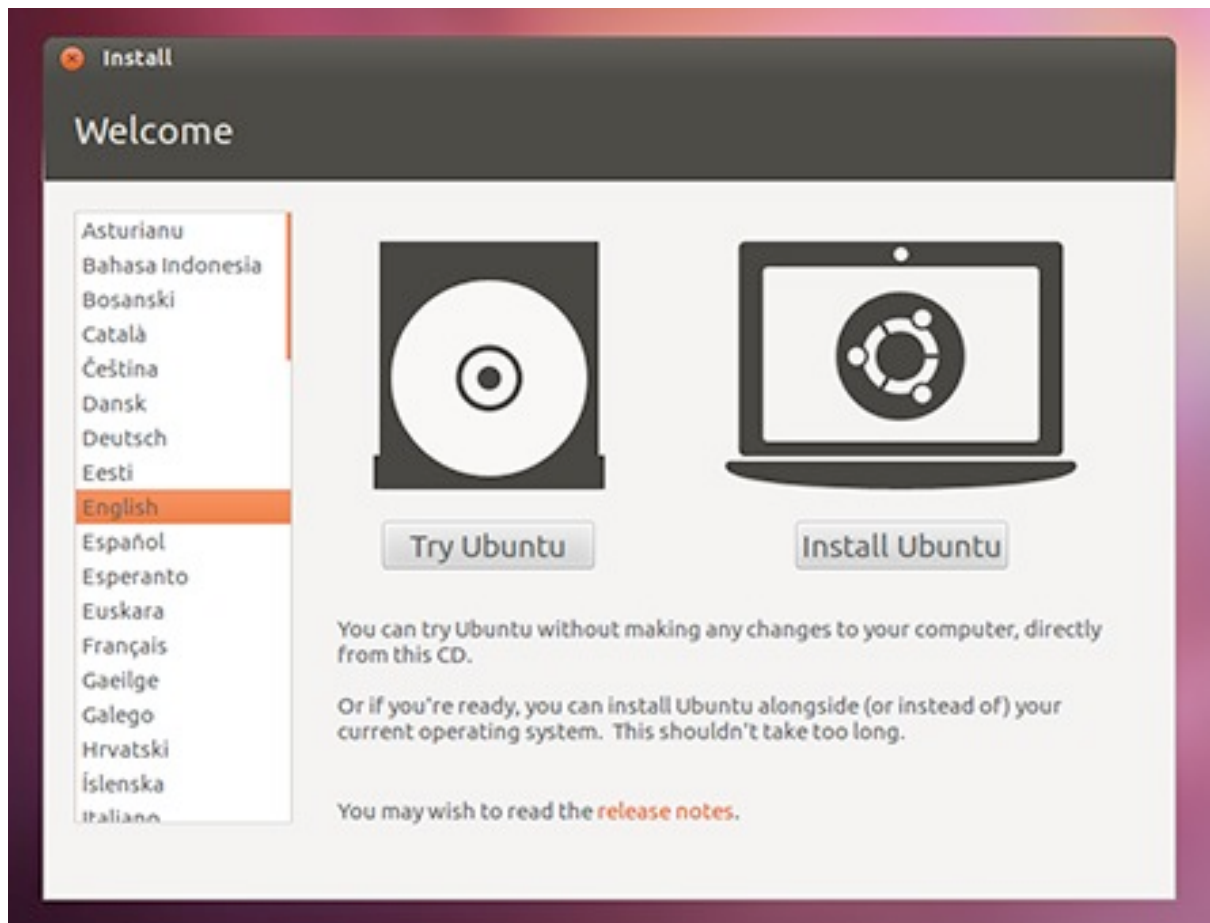
Chapter - 3

Installation

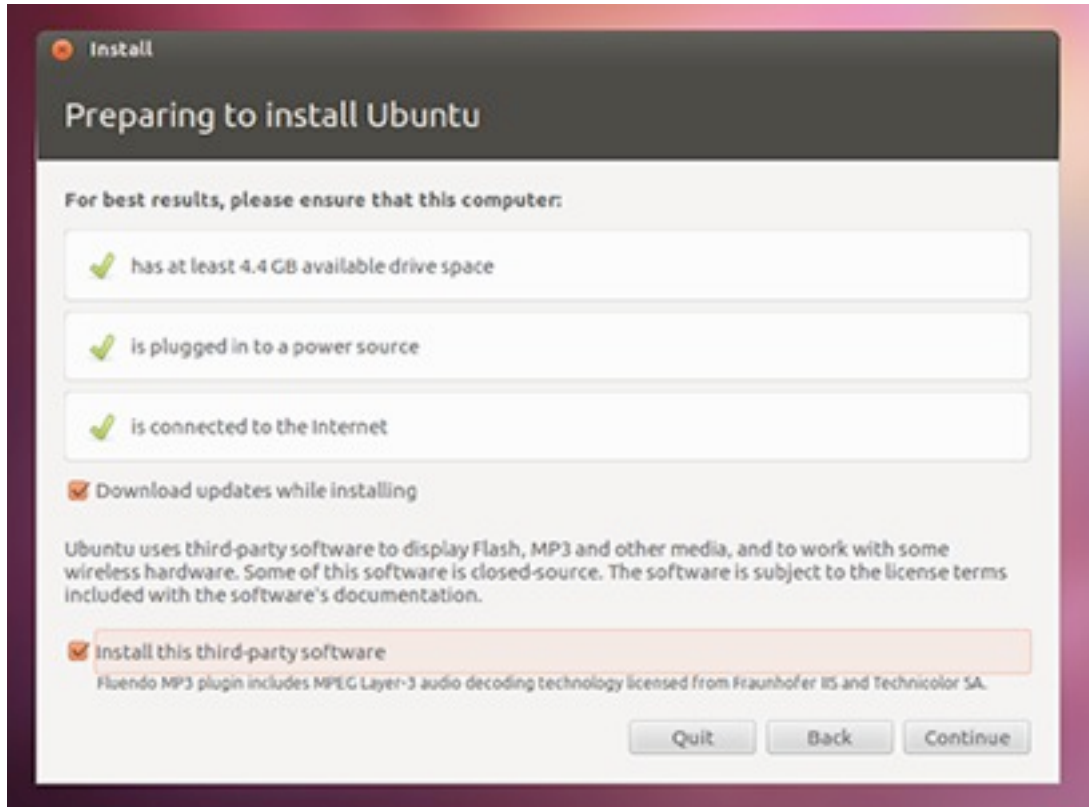
Dual Boot Installation with Windows

Ubuntu ကို Windows နဲ့ တွဲသုံးဖို့ Hardisk ပေါ် Dual Boot တင်သုံးတော့မယ်ဆိုရင် ပထမဆုံး USB Stick (သို့မဟုတ်) Live CD ကနေ Boot တက်ခိုင်းလိုက်ပါ။ Boot တက်လာရင် Install ဆိုတာကို ရွေးလိုက်ပါ။

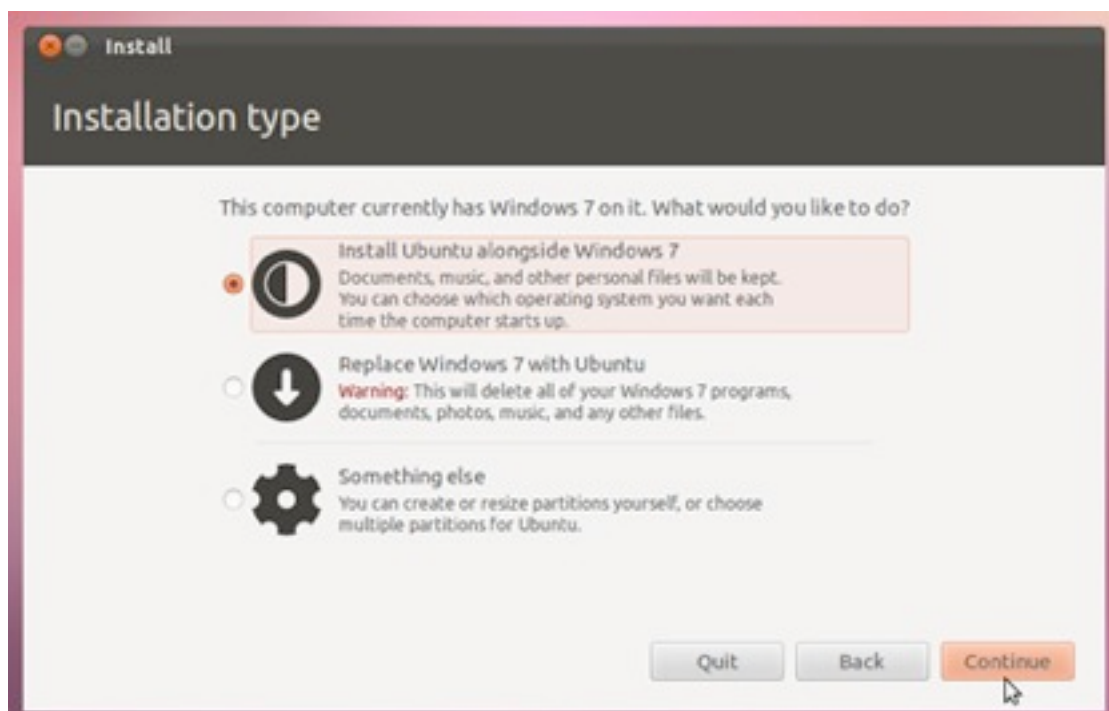
1. ဒါဆို ဒီအတိုင်း တက်လာပါလိမ့်မယ်။

2. Install Ubuntu ကို ရွေးချယ်လိုက်ပါ။ Ubuntu 13.04 သွင်းဖို့အတွက် Hardisk ထဲမှာ 4.4 GB Memory အလွတ်လိုအပ်ပါတယ်။ Power အားသွင်းကြိုးတပ်ထားကြောင်း အမှန်ဖြစ်ထားပါတယ်။ တကယ်လို့ အင်တာနက်ကနေ Updates တွေ Third Party Software တွေ မသွင်းရင် အောက်ဆုံး ၂ ခုကို အမှန်ဖြစ်ပေးဖို့မလိုပါ။

3. ဒါဆိုရင် အောက်ကလို ဘယ်လိုသွင်းမယ်ဆိုတာ တက်လာပါလိမ့်မယ်။

အဲ့ဒီမှာ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လိုသွင်းမယ်ဆိုတာ ရွေးချယ်ဖို့လိုလာပါပြီ ။

1.Install Ubuntu alongside Windows 7

ဒီဟာကတော့ Windows 7 နဲ့အတူ Hardisk ထဲကို Partition တွေ ခွဲတဲ့ အဆင့် Swap တွေ ခွဲတဲ့ အဆင့်ကို ကျော်ပြီး တန်း Install လုပ်သွားမှာဖြစ်ပါတယ် ။

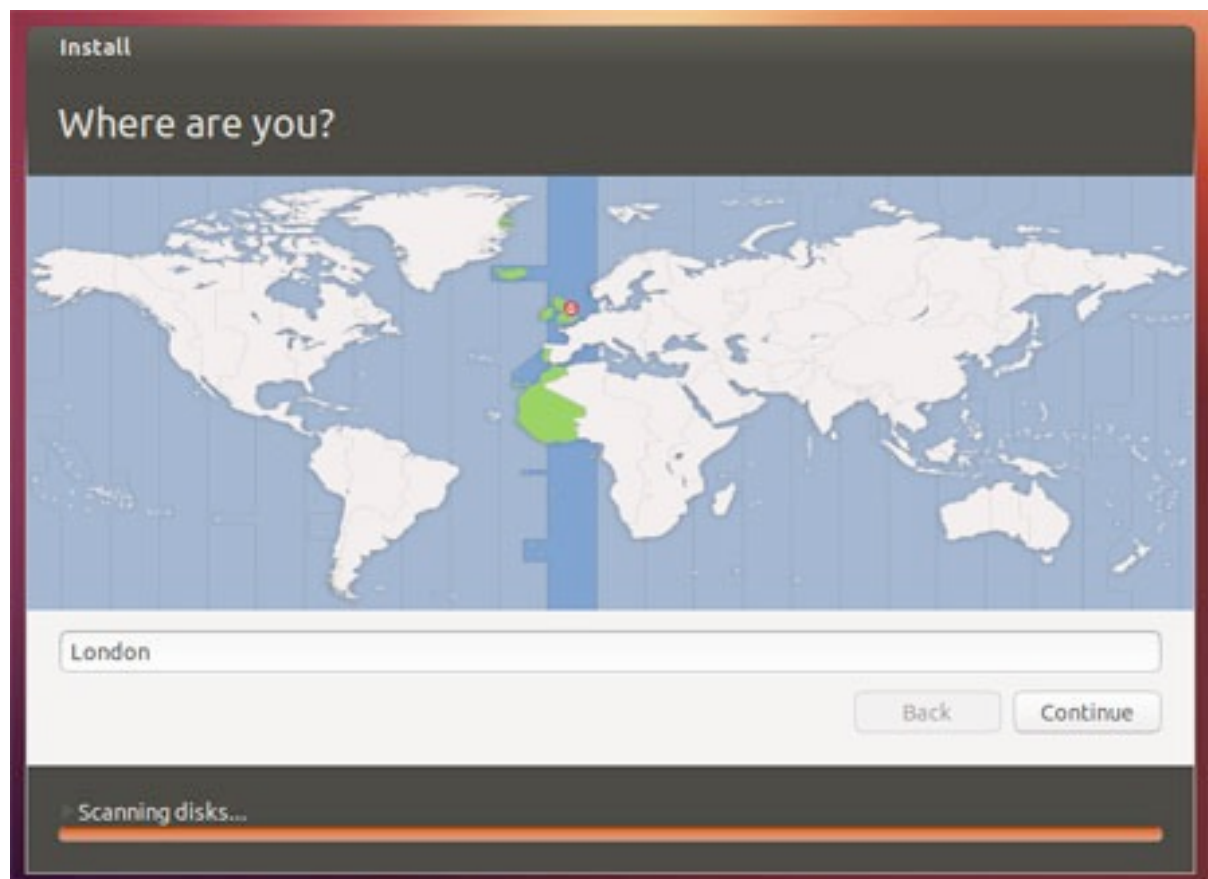
2.Replace Windows 7 with Ubuntu

ဒါကတော့ ရှင်းပါတယ် ။ Windows 7 အစား Ubuntu သွင်းသွားမှာပါ

3.Something else

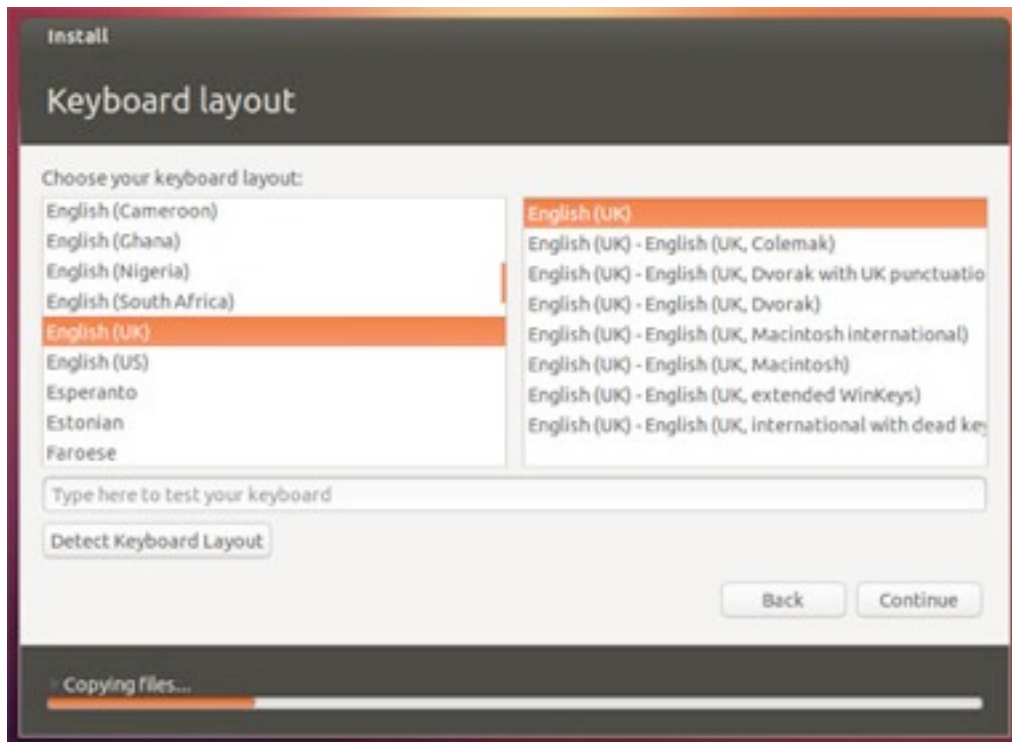
Something else ကတော့ Partition တွေ ပိုင်းပြီး Ubuntu ကို Windows 7 နဲ့အတူ Dual Boot Install လုပ်မှာဖြစ်ပါတယ် ။

ပထမဆုံးအနေနဲ့ **Install Ubuntu alongside Windows 7** ကို အရင်လုပ်ကြည့်ရအောင် ။

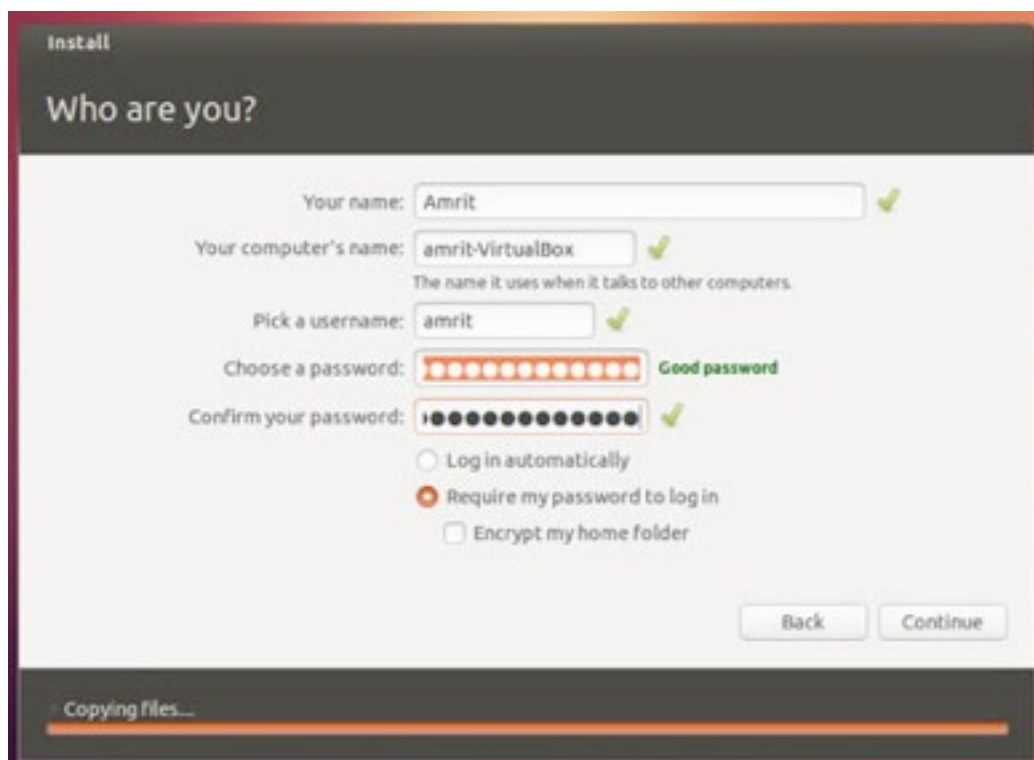

4.တကယ်လို့ Alongside ကို ရွေးတာနဲ့ Timezone ကို တန်းပြီး အရွေးခိုင်းပါလိမ့်မယ် ။
Timezone ရွေးပေးလိုက်ပါ ။

5. Timezone ရွေးပြီးတာနဲ့ Language ရွေးခိုင်းပါလိမ့်မယ် ။ ကိုယ်တွေ အတွက်တော့ English ရွေးပေးလိုက်ပါ ။ မြန်မာလိုလည်း ရွေးချယ်နိုင်ပါပြီ ။ Translation Team ကနေပြီး Ubuntu ကို မြန်မာလို အသုံးပြုနိုင်ဖို့ ဆောင်ရွက်နေကြပါတယ် ။

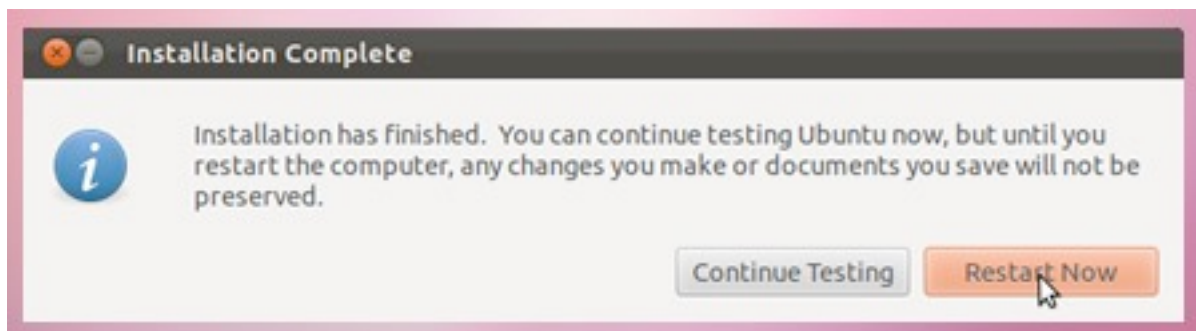
6. Timezone ကို ရွေးချယ်ပြီးတာနဲ့ User Name , Password တို့ပေးရမှာဖြစ်ပြီး Home Folder ကို Encrypt လုပ်ပေးစေချင်ရင်တော့ အောက်က Box ကလေးမှာ အမှန်ခြစ်လိုက်ပါ ။

7. ဒါတွေပြီးသွားရင် Install လုပ်နေတာ ခဏ စောင့်လိုက်ပါ ။

8.Restart ချခိုင်းပါလိမ့်မယ် Restart ချပြီးနောက် Boot Screen မှာ Ubuntu ဆိုတာ ပေါ်လာရင်တော့ ရွေးချယ်ပြီး အသုံးပြုနိုင်ပါပြီ ။

ကျွန်တော် ဒီ Guide မှာတော့ မကျွမ်းကျင်ရင် တခြား Partition က Data တွေ ပျက်တတ်တဲ့ Something else နဲ့ သုံးနည်းကိုရေးမပေး တော့ပါဘူး ။ စမ်းချင်ရင်တော့ ကျွမ်းကျင်တဲ့သူနဲ့ စမ်းသင့်ပါတယ် ။ အရမ်းတော့ မခက်ခဲလှပါ ။

Chapter - 4

The Ubuntu Desktop

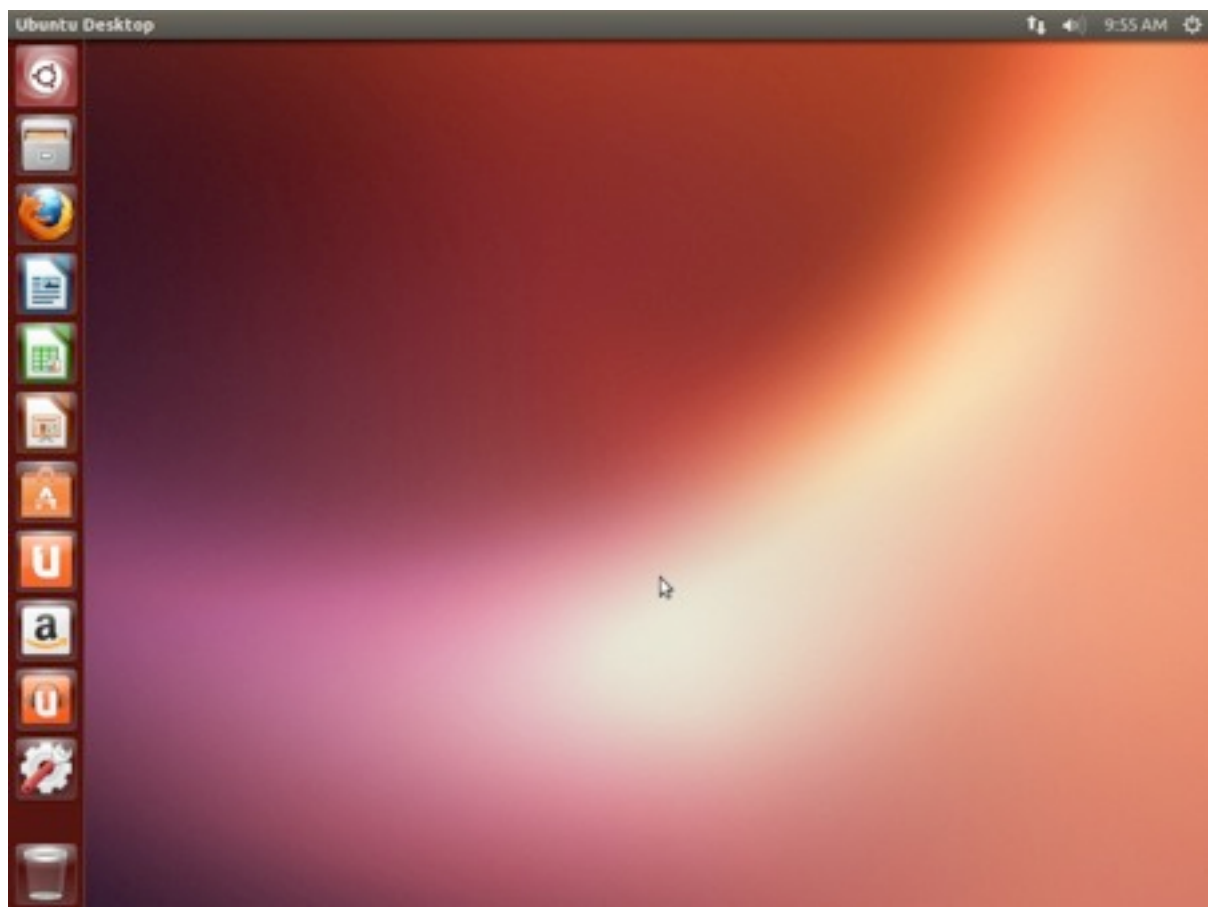
ဒီ အခန်းမှာတော့ Ubuntu ကို လုံးဝ မသိသေးတဲ့သူတွေ အတွက် Ubuntu ရဲ့ အသွင်အပြင် Unity ရဲ့ User Interface နဲ့ Terms တွေ အခေါ်အဝေါ်တွေကို ပုံနှိပ် တကွ ရှင်းလင်းပြသသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

Chapter - 4

The Ubuntu Desktop

Unity Desktop

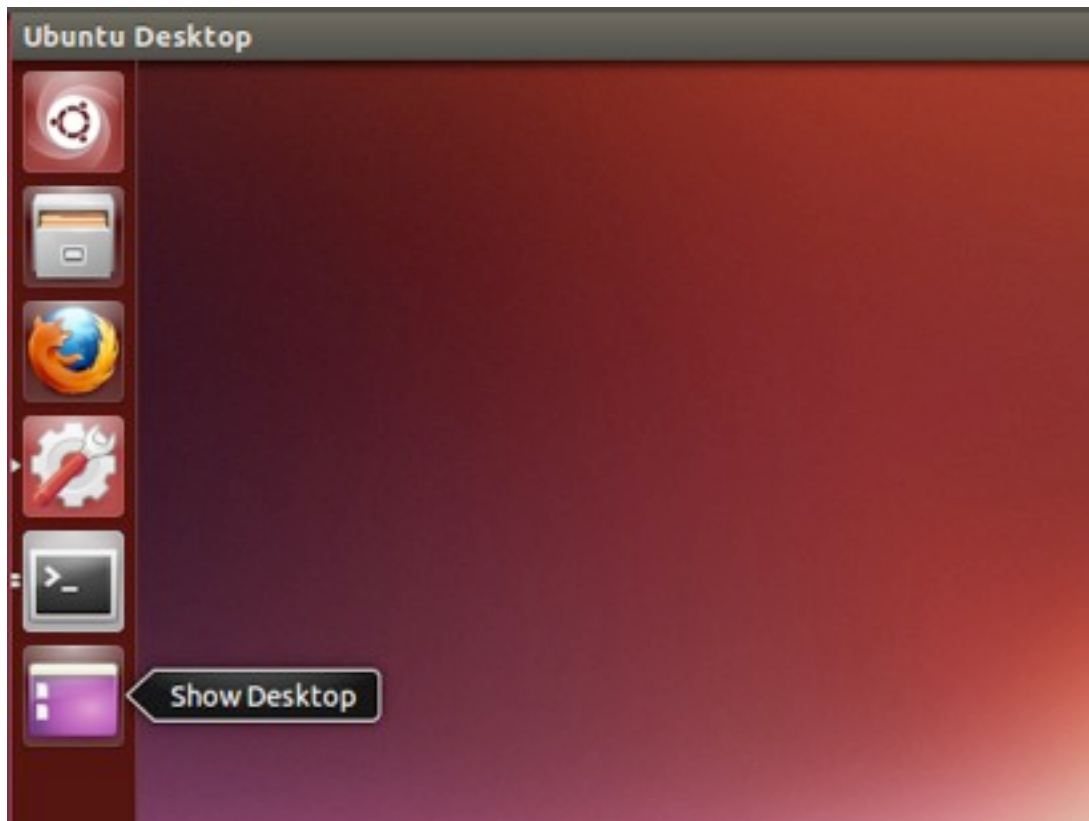
ဒီမှာတော့ ပထမဆုံး Ubuntu ရဲ့ Default Desktop Environment ဖြစ်တဲ့ Unity ကို အခြေပြပြီး ပြောသွားပါမယ်။ Unity Desktop နဲ့ပတ်သတ်ပြီး အခေါ်အဝေါ်တွေ View တွေ Terms တွေကို ကြည့်ရအောင်။

ဒါကတော့ Unity Desktop ရဲ့ ပုံစံဖြစ်ပါတယ်။

Launcher

ဒါကို Launcher လို့ခေါ်ပါတယ် ။ Software တွေ Launch လုပ်ပေးဖို့နေရာဖြစ်ပါတယ် ။

Dashboard ကို ဖော်ပြဆိုင်ရာတော့ Windows Key (Linux မှာ Super Key) နှိပ်ခေါ်နိုင်ပါတယ် ။

Search Application မှာ စက်ထဲမှာ Install လုပ်ထားတဲ့ Application Name ကို ရိုက်ရှာနိုင်ပါတယ် ။

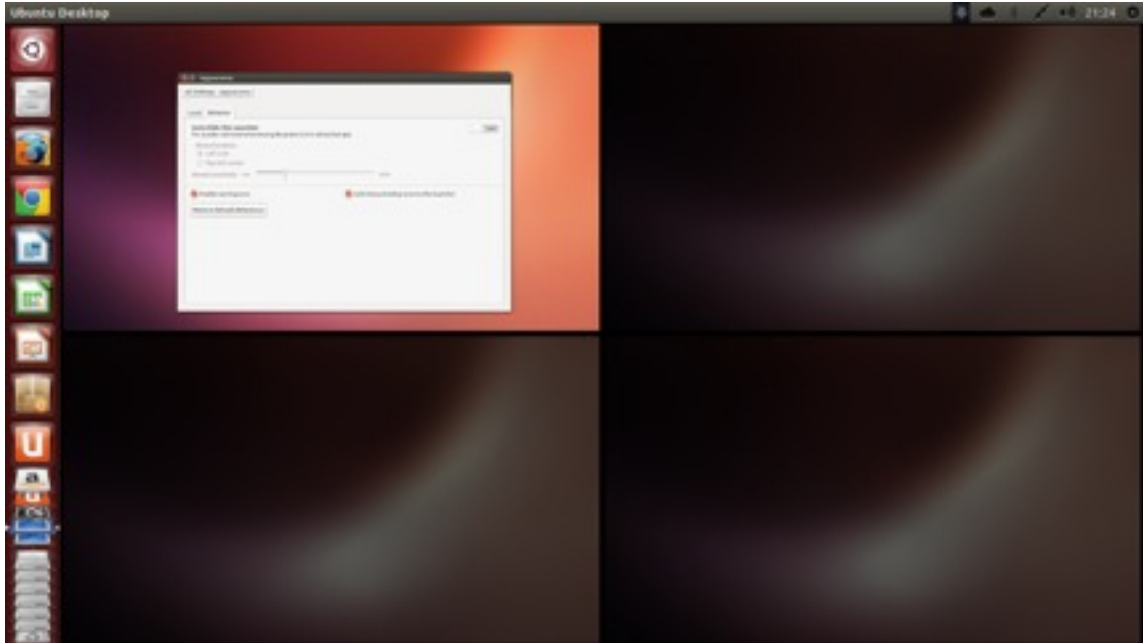
Windows

Ubuntu မှာ Window တစ်ခုကနေ တစ်ခုကို သုံးမယ်ဆိုရင်တော့ “Alt+Tab” ကို သုံးနိုင်ပါတယ် ။

Workspaces

Workspace ဆိုတာကတော့ အလုပ်လုပ်တဲ့နေရာကို ဆိုလိုတာပါ။ Windows မှာ Workspace တစ်ခုပဲရှိပေမယ့် Ubuntu မှာတော့ Workspace တစ်ခုထက်မက တိုးနိုင်ပါတယ်။ ဘယ်လိုလဲ ဆိုတာ အောက်မှာ ကြည့်နိုင်ပါတယ်။

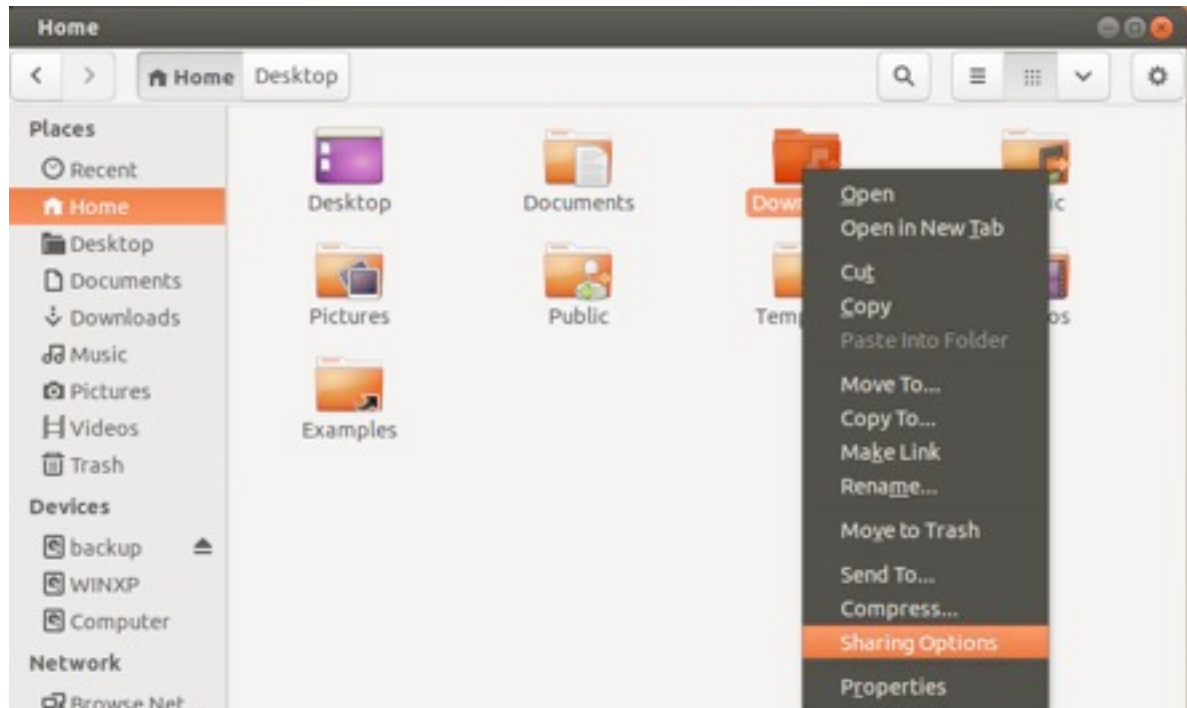
၂၀၀၉ ခုနှစ် ဂျွန်လ စစ်တမ်းတွေအရ ကမ္ဘာ့ အကောင်းဆုံး Super Computer တွေရဲ့ ၈၈.၈၈ ရာခိုင်နှုန်းဟာ Linux ကို အသုံးပြုပါသတဲ့။

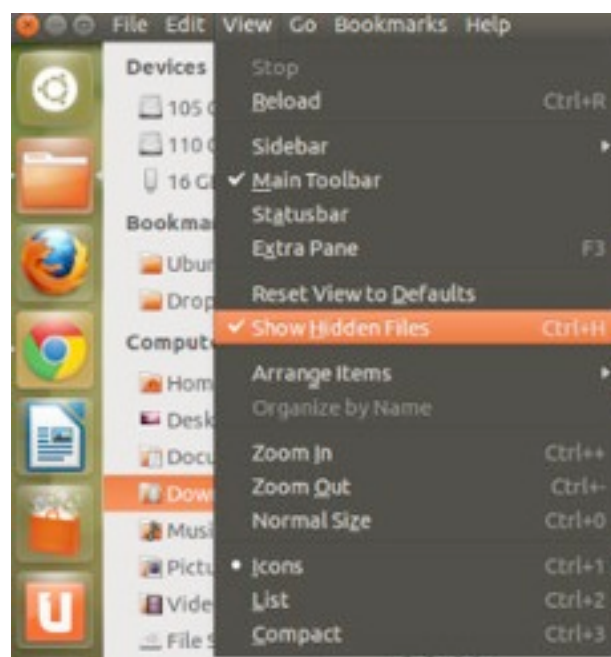

Files and Folders

ဒါကတော့ Home Folder ကို ဖွင့်ပေးထားခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ Right Click , Left Click ကတော့ ပုံမှန် Operating System လိုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

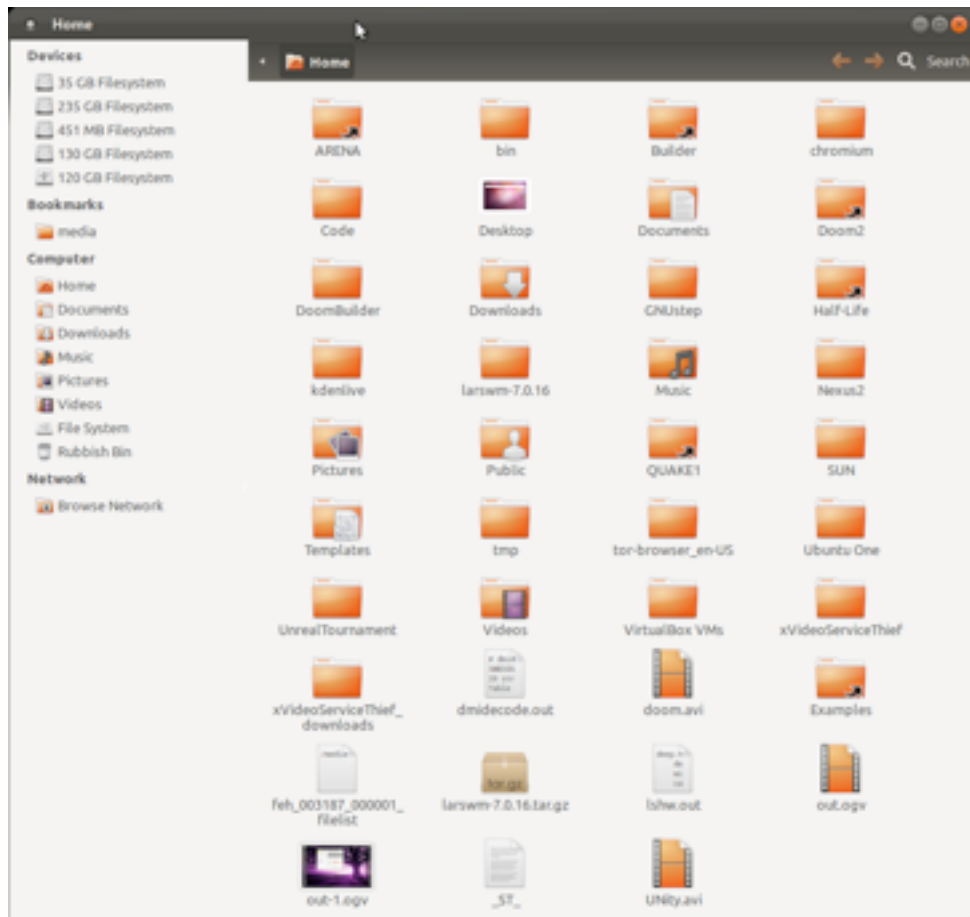

Hidden File တွေကို ပေါ်စေချင်ရင်တော့ View Option ကနေ သွားလို့ရသလို *Ctrl + H* Shortcut ကို သုံးပြီးလည်း လုပ်နိုင်ပါတယ်။

Nautilus

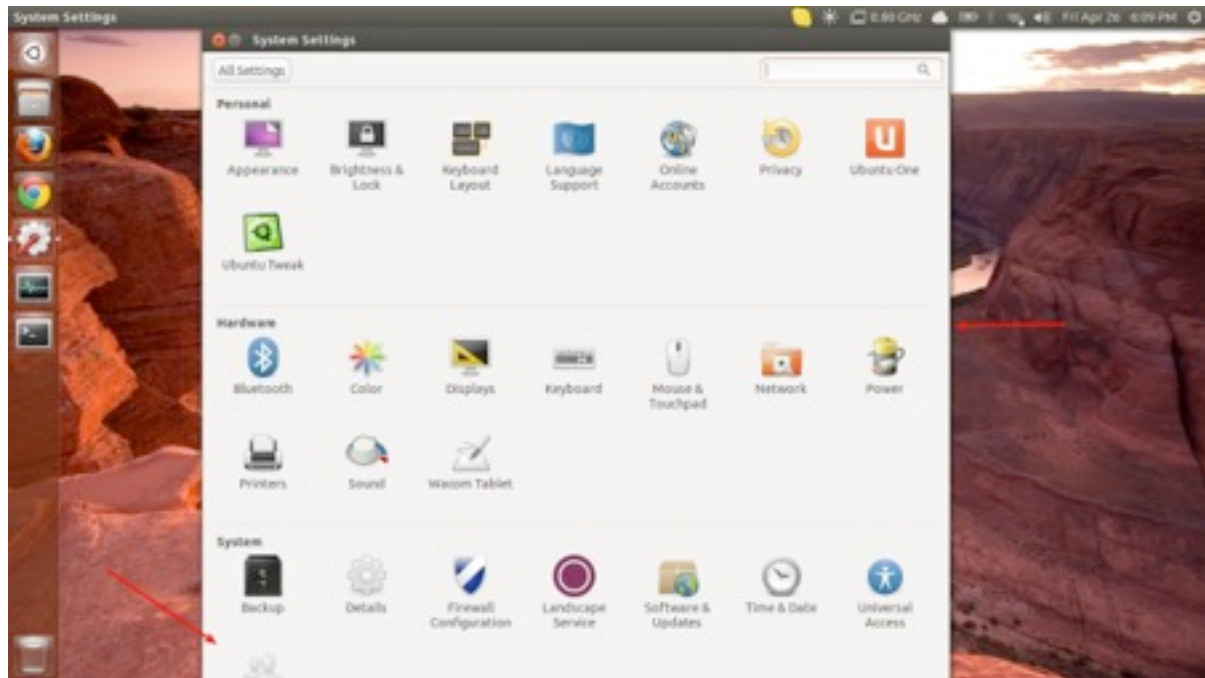
Nautilus ဆိုတာကတော့ Ubuntu ရဲ့ File Manager ဖြစ်ပါတယ် ။ Nautilus ကို ခေါ်ချင်ရင်တော့ Terminal မှာ “ *sudo nautilus* ” ဆိုပြီး ခေါ်နိုင်ပါတယ် ။

Ubuntu Myanmar LoCo Team မှာ Ubuntu OS ကို မြန်မာလို အသုံးပြုနိုင်ရေး အတွက် ကြိုးစားဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး စိတ်ပါဝင်စားသူများ ဆက်သွယ် ကူညီနိုင်ပါသည် ။

System Settings

ဒါကတော့ Ubuntu ရဲ့ All Setting ဖြစ်ပါတယ်။ Personal , Hardware , User Account အစရှိတာတွေ အားလုံးကို Configure လုပ်နိုင်ပါတယ်။

Chapter - 5

Working with Ubuntu

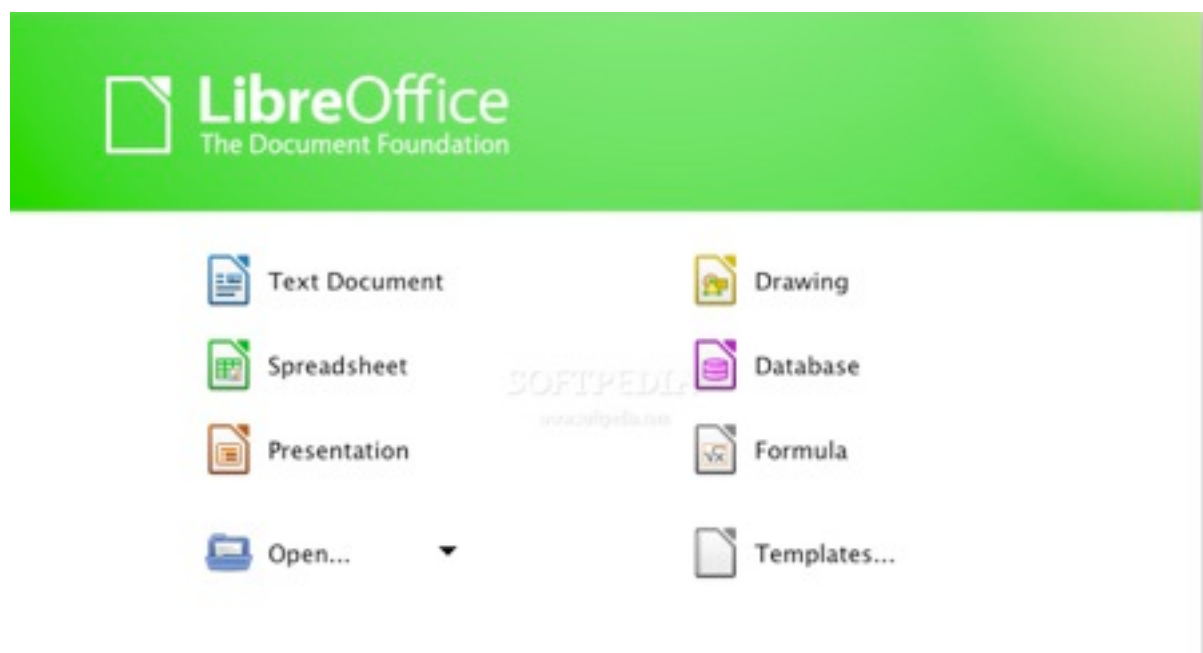
ဒီအခန်းမှာတော့ Ubuntu မှာ အသုံးပြုနိုင်တဲ့ Application တွေ Software တွေ အကြောင်းကို ဖော်ပြသွားမှာဖြစ်ပါတယ် ။

Chapter - 5

Working with Ubuntu

Libre Office

Libre Office ဆိုတာ Windows ရဲ့ Microsoft Office လို အသုံးပြုနိုင်တဲ့ Office Software ဖြစ်ပါတယ်။ အခမဲ့ Software ဖြစ်တဲ့အပြင် Microsoft Office က File တွေကိုပါ ဖွင့်လို့ရပါတယ်။

Internet Browsers

Internet Browser တွေအနေနဲ့တော့ Ubuntu မှာ Default အနေနဲ့ Free and Open Source Software တစ်ခုဖြစ်တဲ့ Mozilla Firefox ပါဝင်ပါတယ် ။

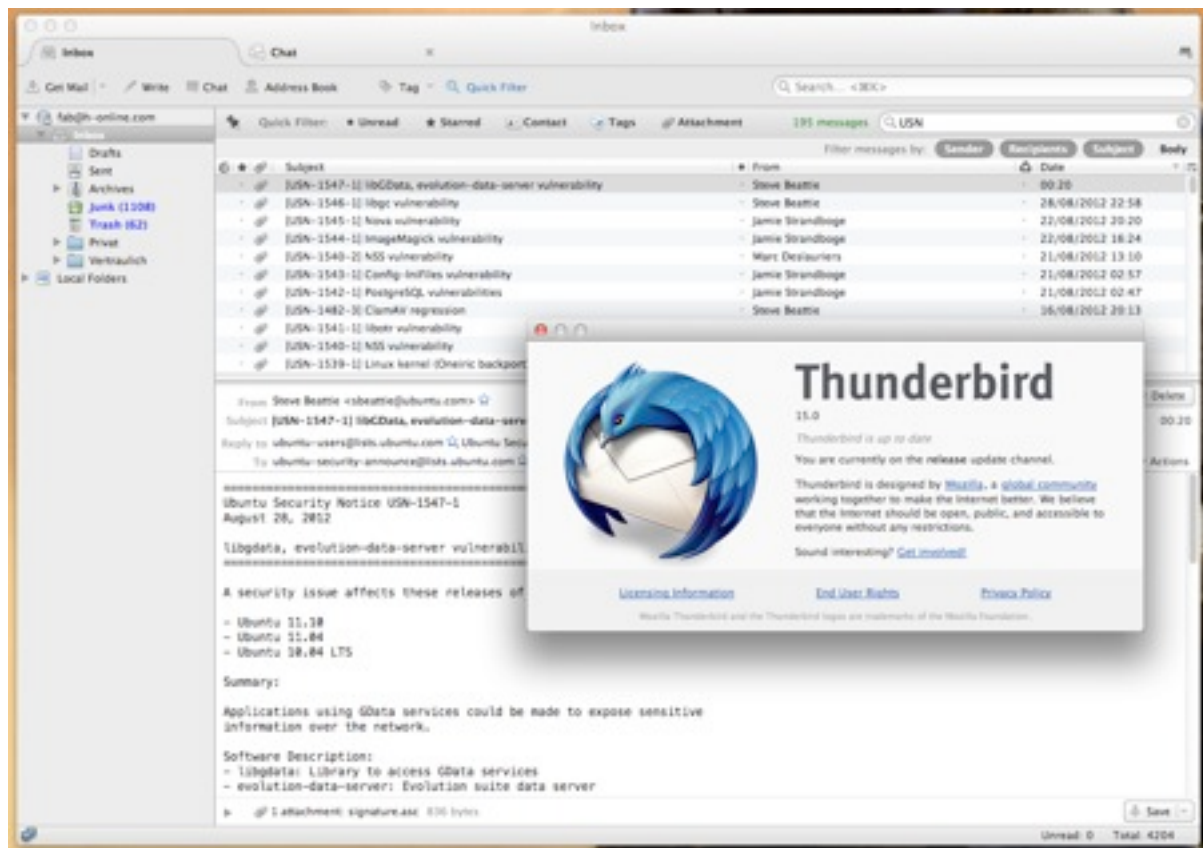
တကယ်လို့ Chrome Browser ကို အသုံးပြုချင်တယ်ဆိုရင်လည်း အသုံးပြုနိုင်ပါတယ် ။

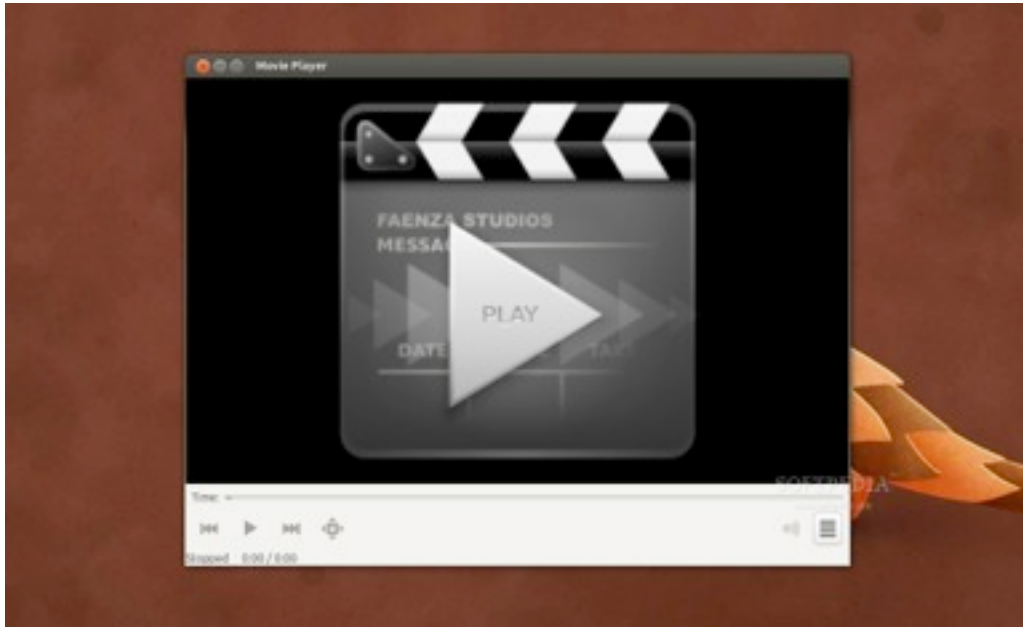
Email Application

Ubuntu မှာ Email တွေ စစ်ဖို့အတွက်
တော့ Thunder Bird ကို အသုံးပြုနိုင်တယ်
သူကလည်း Free and Open Source
Software တစ်ခုဖြစ်ပါတယ် ။

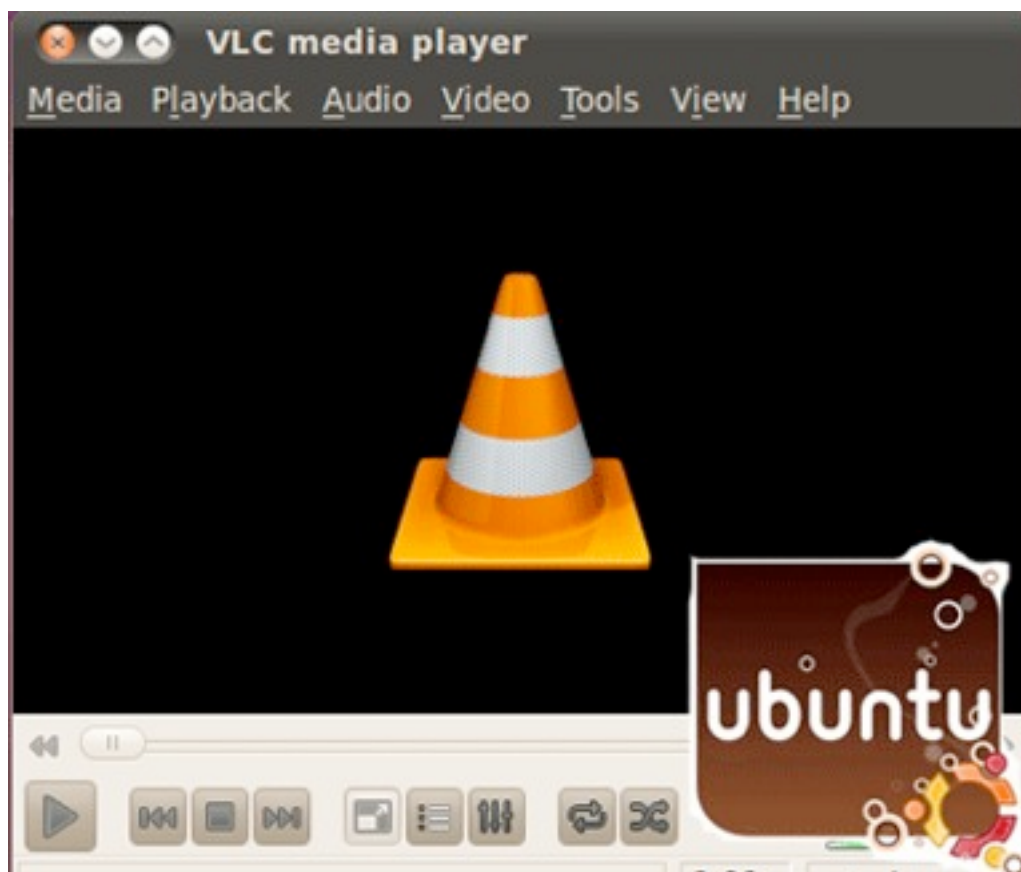

Video Player

Video Player ဆိုတာကတော့ Ubuntu မှာ ပါဝင်တဲ့ Default Video Player ဖြစ်ပါတယ်။

တကယ်လို့ Windows ဘက်ကလို VLC Player ကို အသုံးပြုချင်တယ်ဆိုရင်လည်း အသုံးပြုနိုင်ပါတယ် ။

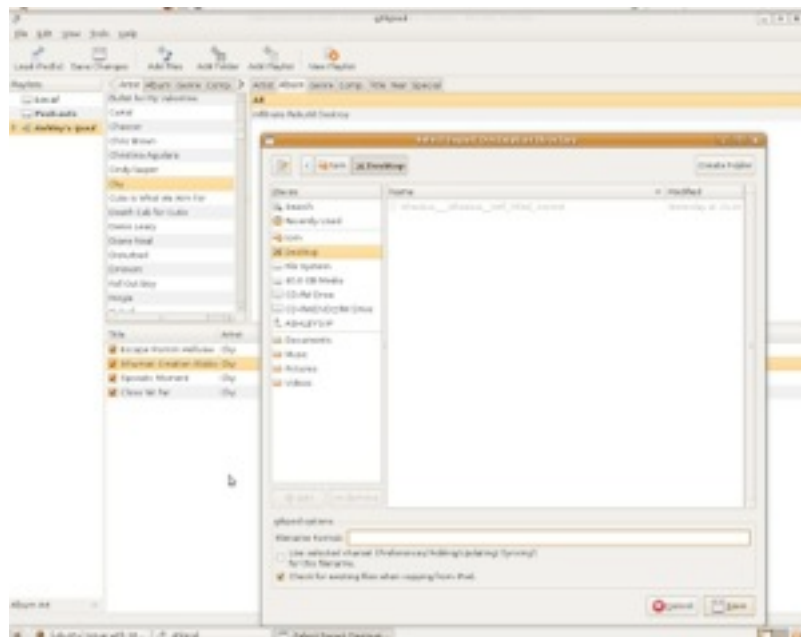
Music Player

Rythmbox ဆိုတာကတော့ Ubuntu မှာ ပါဝင်တဲ့ Music Player တစ်ခုဖြစ်ပါတယ် ။

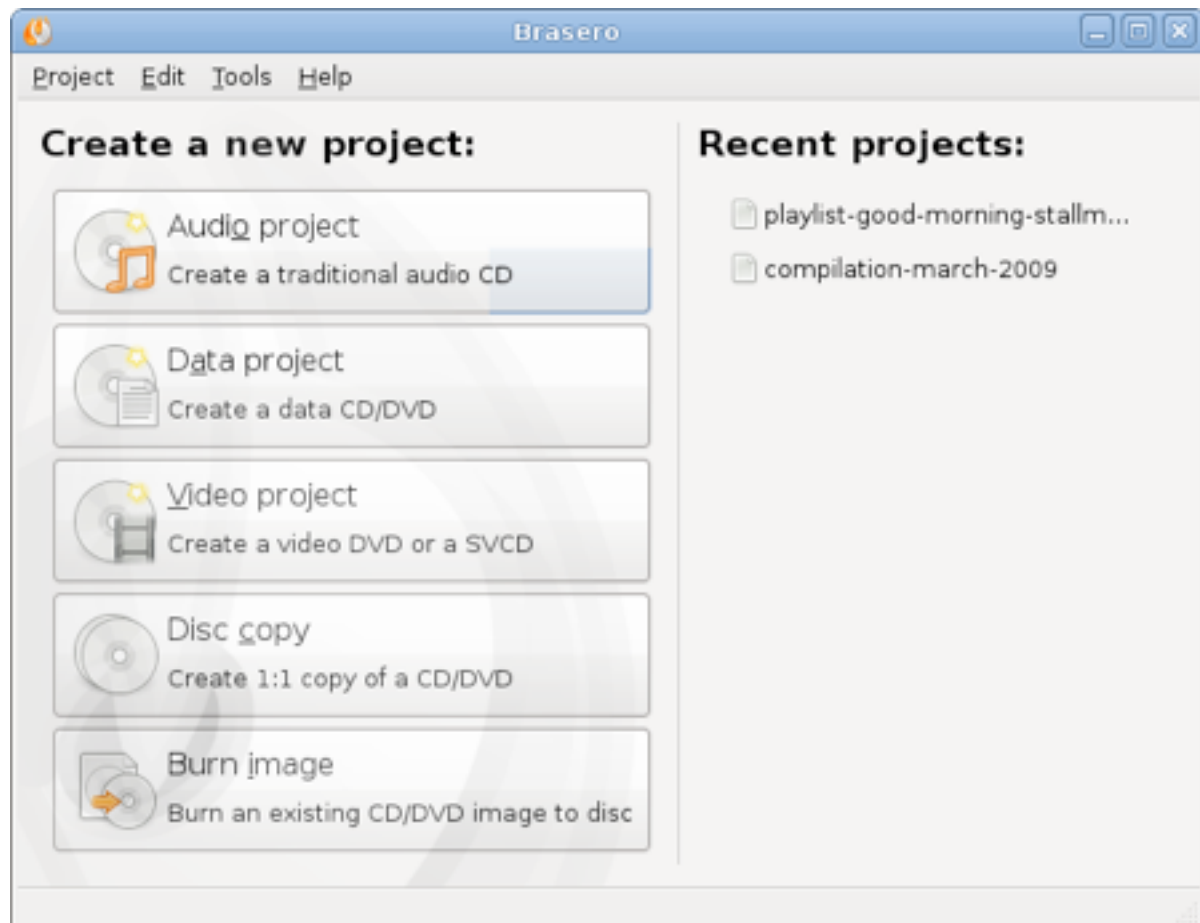
GTK POD

GTK Pod ဆိုတာကတော့
Iphone , Ipod တို့အတွက်
Music Manager ဖြစ်ပါတယ်

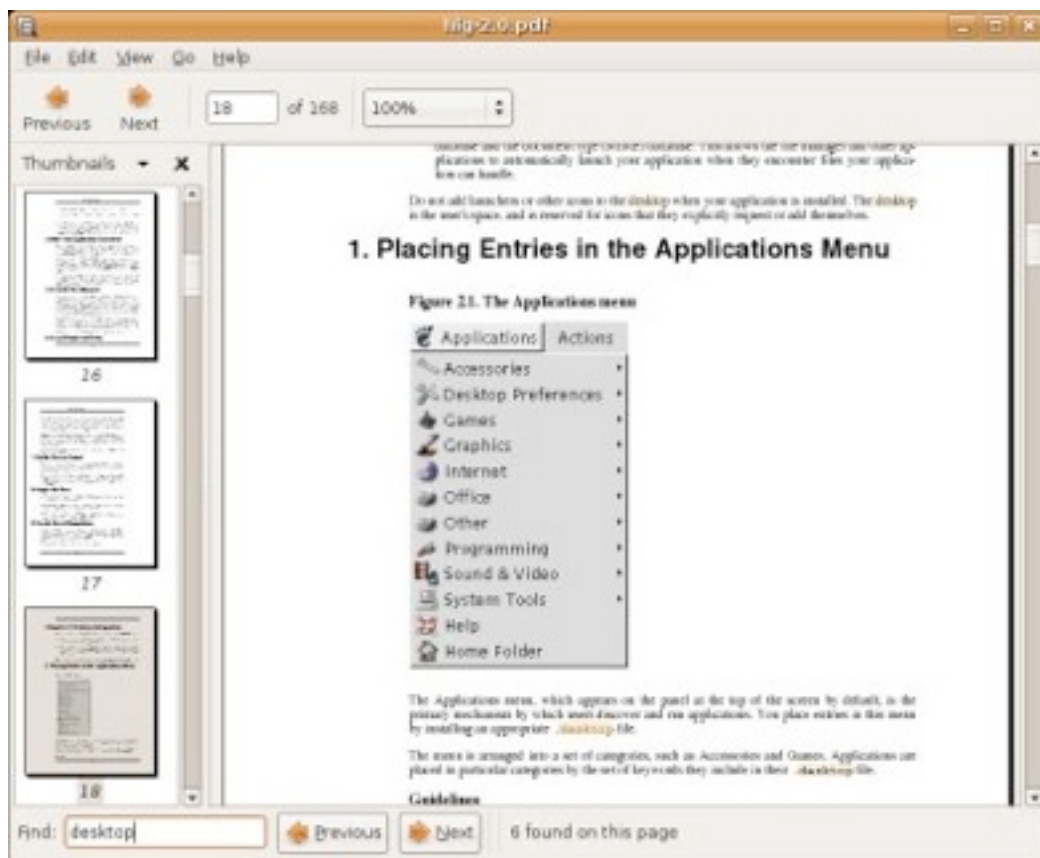
CD / DVD Burning Tool

CD , DVD Burn တွဲ နေရာမှာ
အသုံးပြုဖို့တော့ Brasero ကို ထည့်သွင်း
ပြီး အသုံးပြုနိုင်ပါတယ် ။

Document Viewer

Document Viewer အနေနဲ့တော့ Default အနေနဲ့, Evince ကို အသုံးပြုနိုင်ပါတယ် ။

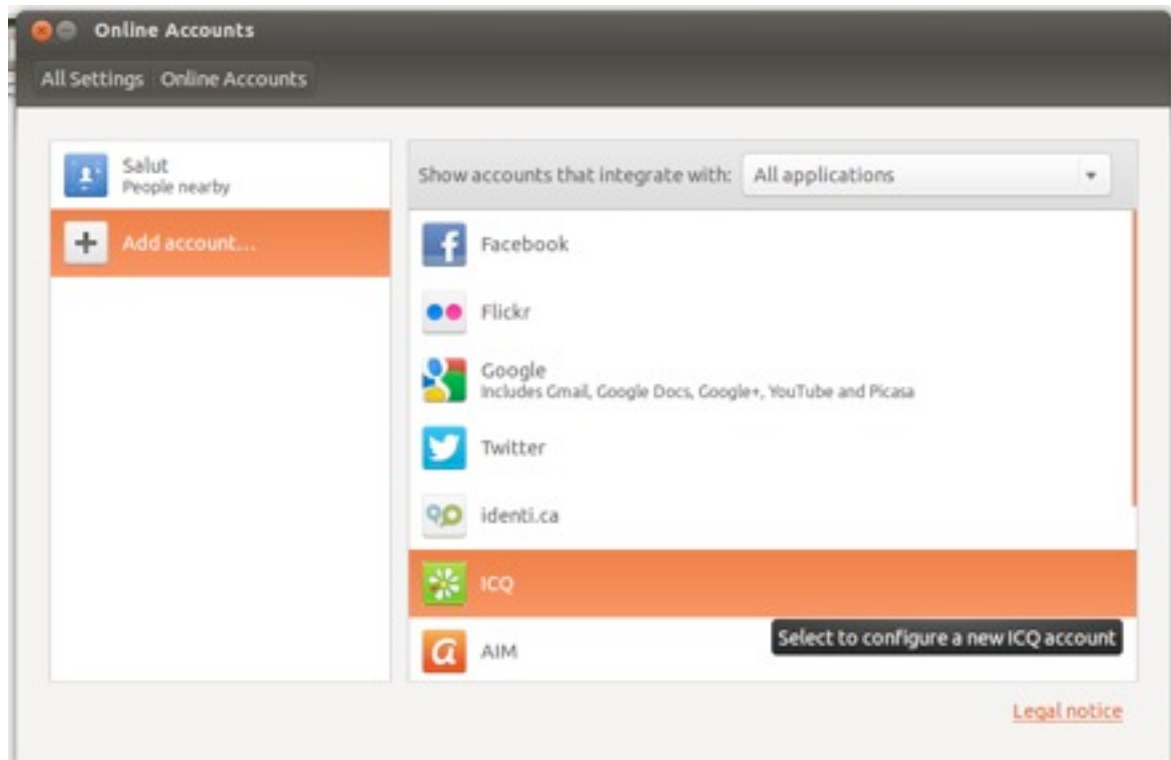

သို့သော်လည်း Adobe pdf Reader ကို အသုံးပြုချင်တယ်ဆိုရင်လည်း အသုံးပြုနိုင်ပါတယ် ။

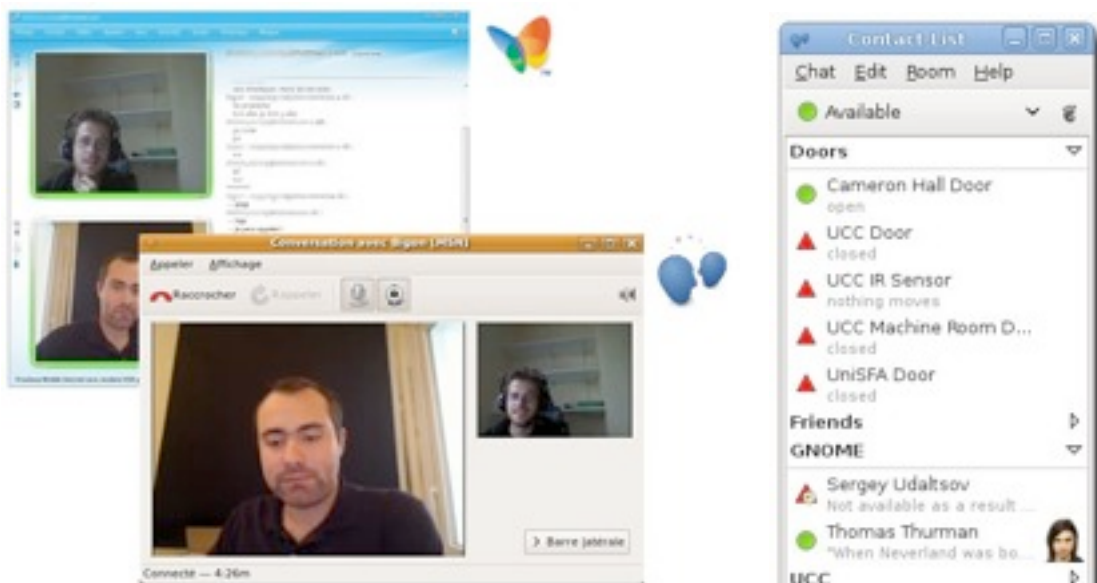

Messaging

Messaging Software အတွက် Empathy က Default အနေနဲ့ပါဝင်ပါတယ် ။
Gtalk , Facebook , Yahoo အကုန် အသုံးပြုနိုင်ပါတယ် ။

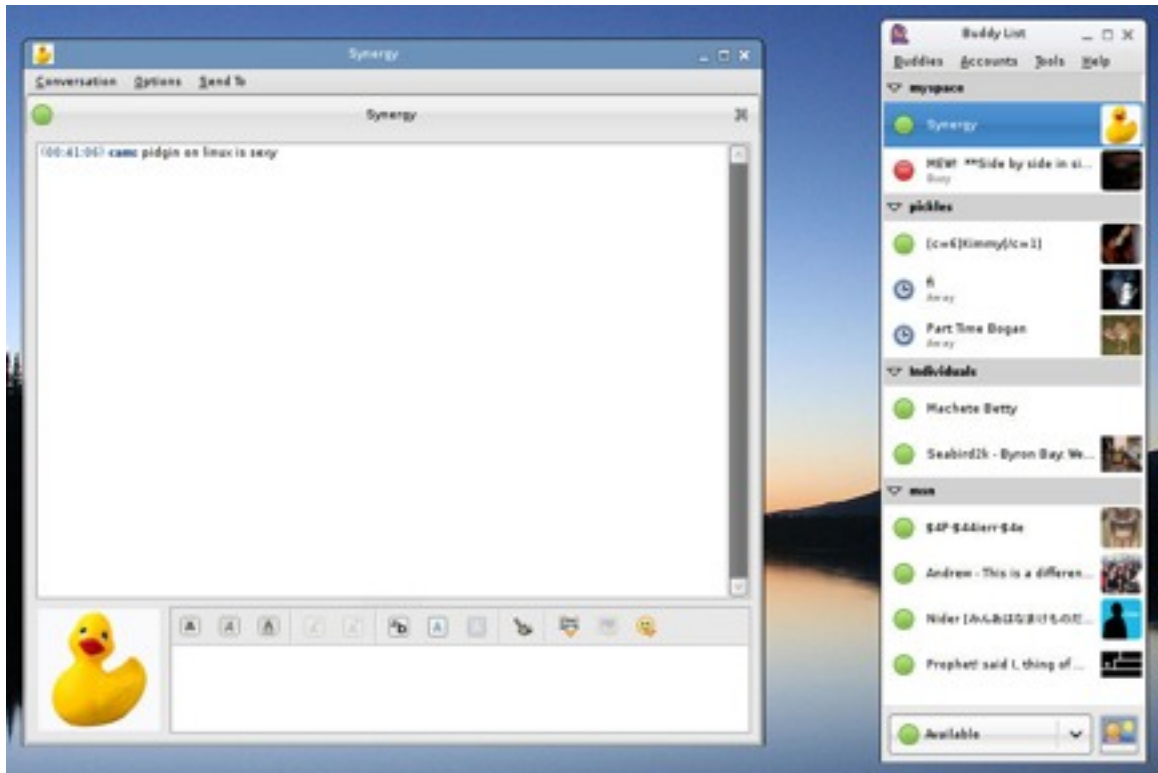

ဒါ့အပြင် Video Chat ကိုလည်း Support ပေးပါတယ် ။

Pidgin

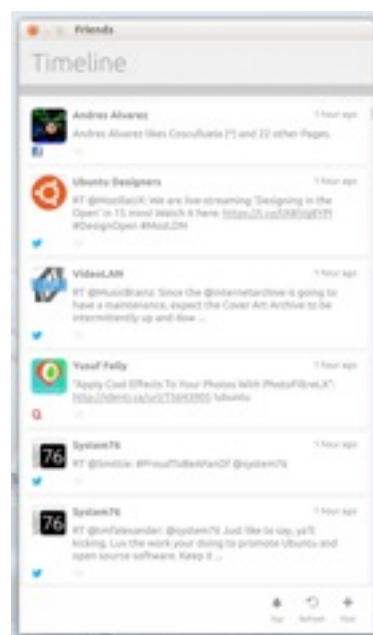
တကယ်လို့ Empathy ကို မသုံးချင်ဘူးဆိုရင်လည်း Pidgin ကို အသုံးပြုနိုင်ပါတယ်။ ။

Pidgin ကလည်း Yahoo , Gmail , Facebook Account တွေကို အသုံးပြုနိုင်သလို Video Chat ကိုလည်း Support ပေးပါတယ်။ ။

Gwibber

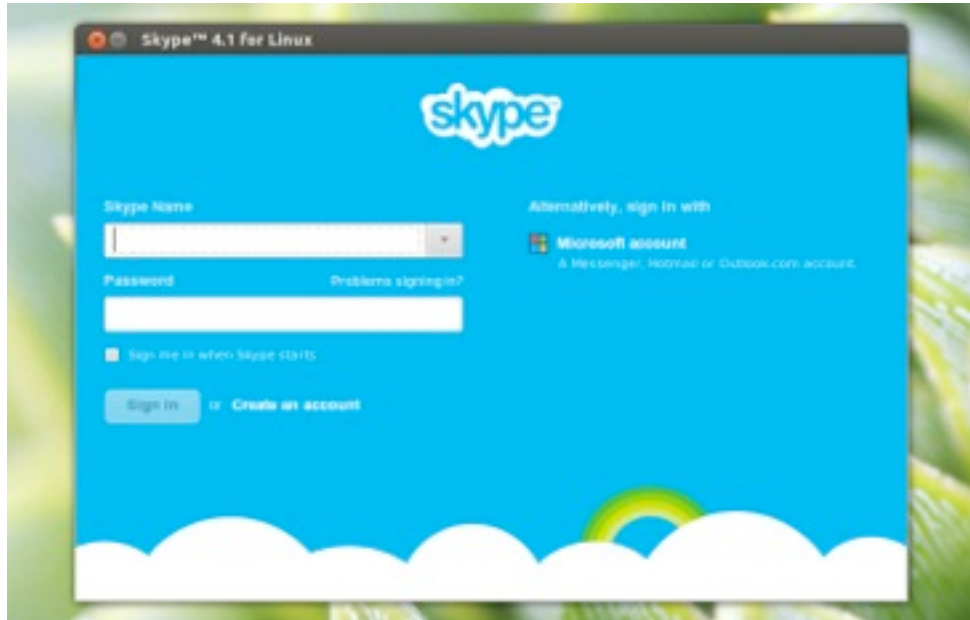
Gwibber ဆိုတာကတော့ Ubuntu ပေါ်မှာ ရှိတဲ့ Facebook , Twitter အစရှိတဲ့ Social Network တွေကို တနေရာထဲကနေ ကြည့်နိုင်တဲ့ Social Client ဖြစ်ပါတယ်။ ။

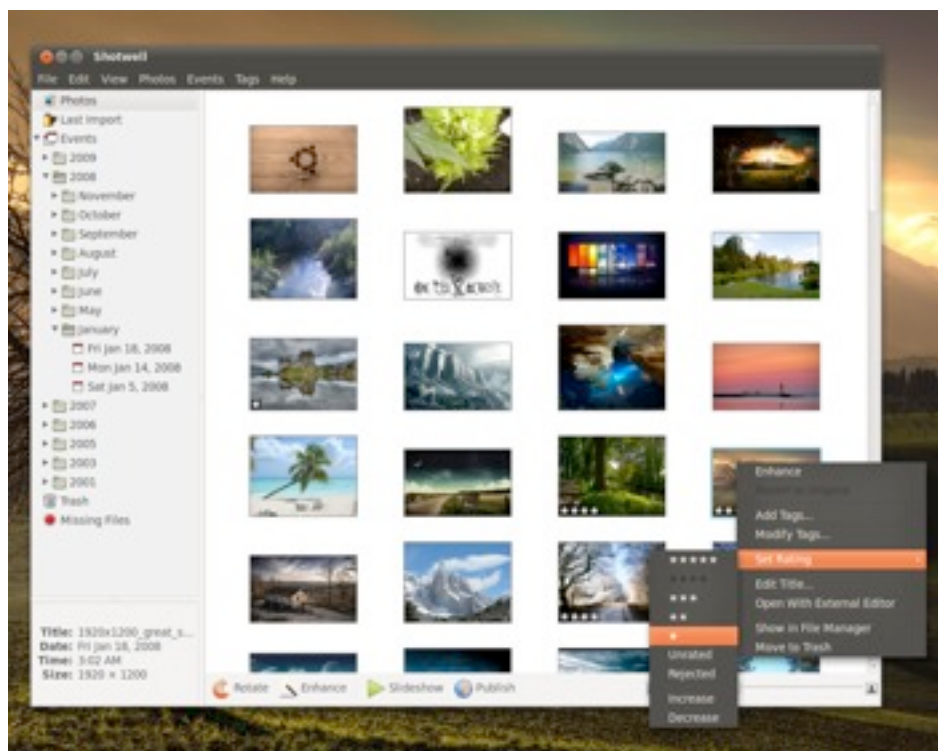
VOIP

တကယ်တော့ Empathy ကော Pidgin ကောဟာ VOIP ကို Support ပေးပေမယ့် တကယ်လို့ Skype ကိုမှ အသုံးပြုချင်တယ်ဆိုတဲ့ သူတွေအတွက် Skype ကိုလည်း Ubuntu မှာ အသုံးပြုနိုင်ပါတယ် ။

Photo Management

Photo တွေ ဖတ်ဖို့၊သိမ်းဖို့ Album တွေ Edit လုပ်ဖို့တော့ Shotwell ပါဝင်ပါတယ် ။

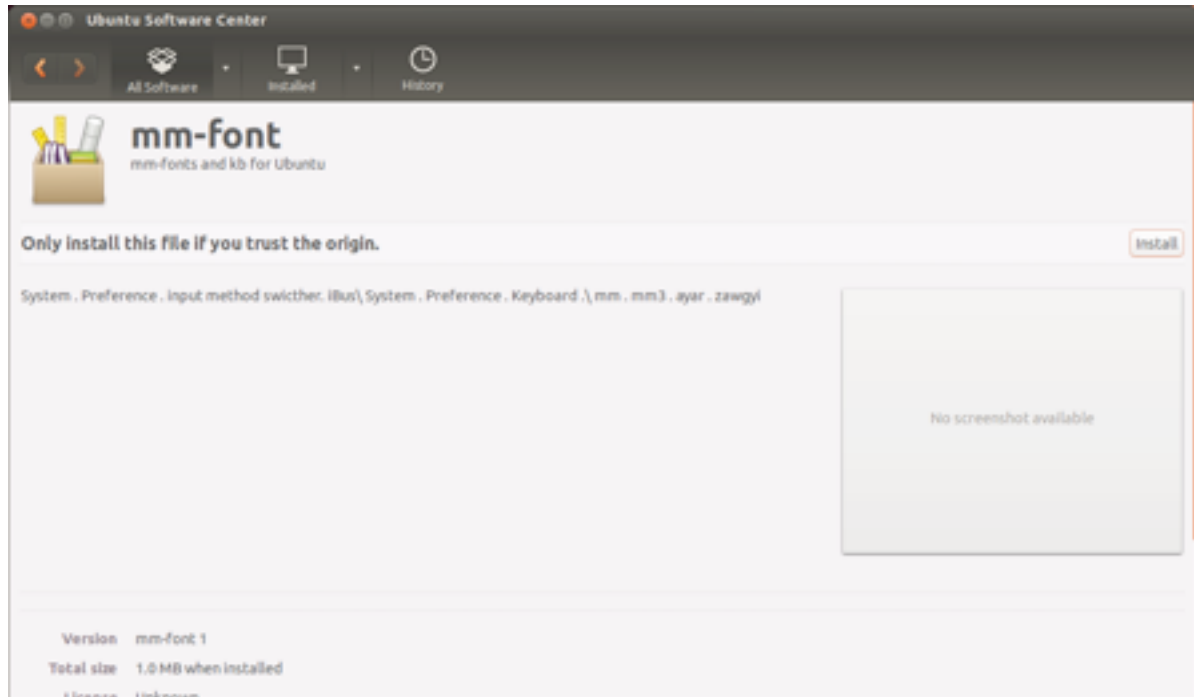

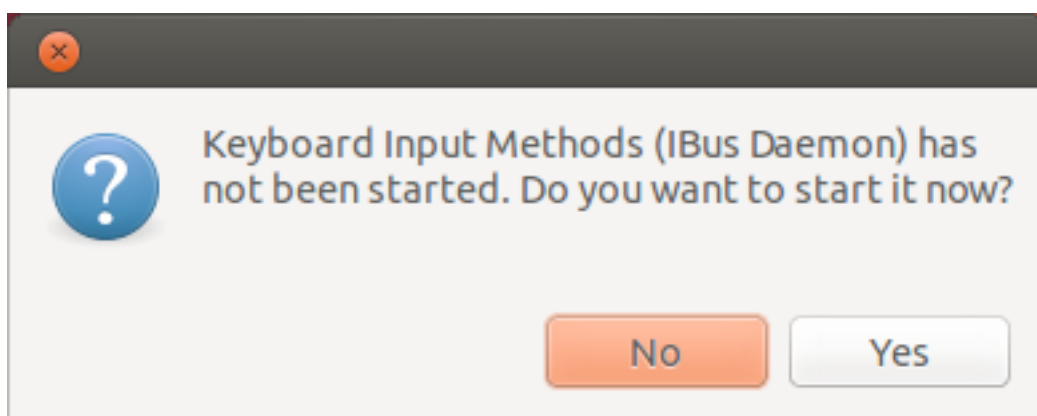
Installing Myanmar Fonts

Ubuntu မှာ Myanmar Font သွင်းဖို့အဆင်မပြေတဲ့ သူတွေ အတွက်ပါ။ ဒီမှာတော့ Ibus ကို အသုံးပြုပြီး သွင်းမှာဖြစ်ပါတယ်။

ပထမဆုံး mm-font.deb ကို Download ချပြီး install လုပ်လိုက်ပါ။

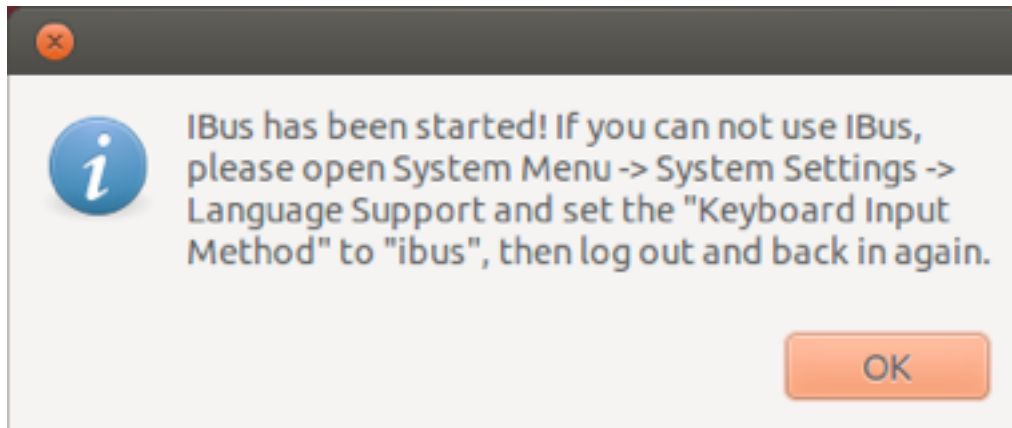

ပြီးပြီဆိုတာနဲ့ Ibus ကို start လုပ်ပါ။ Ibus ကိုတော့ Dashboard မှာ Search လုပ်ပြီး ရှာနိုင်ပါတယ်။

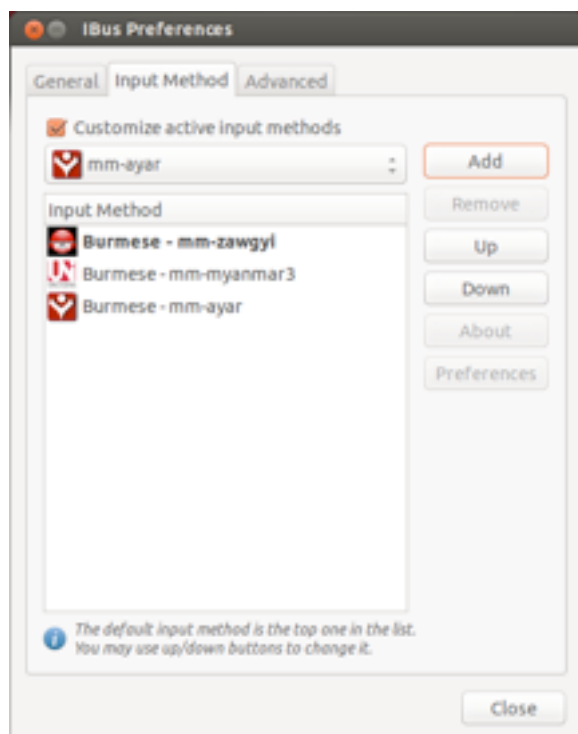
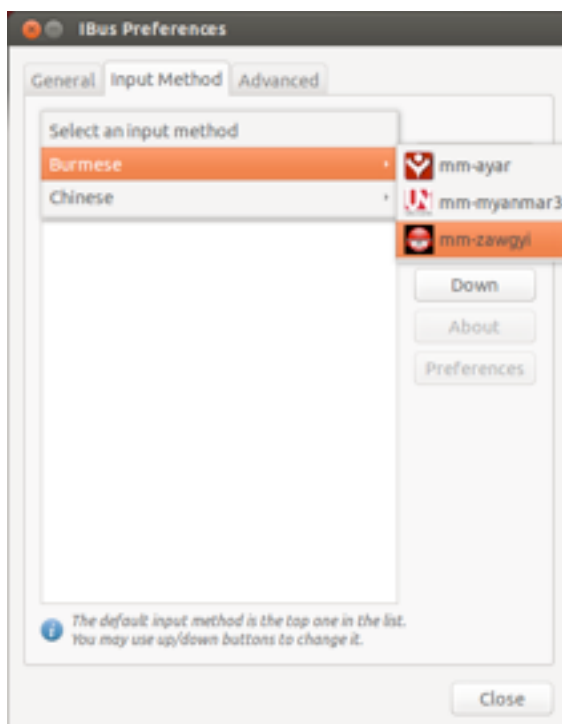

Yes ပေးလိုက်ပါ။

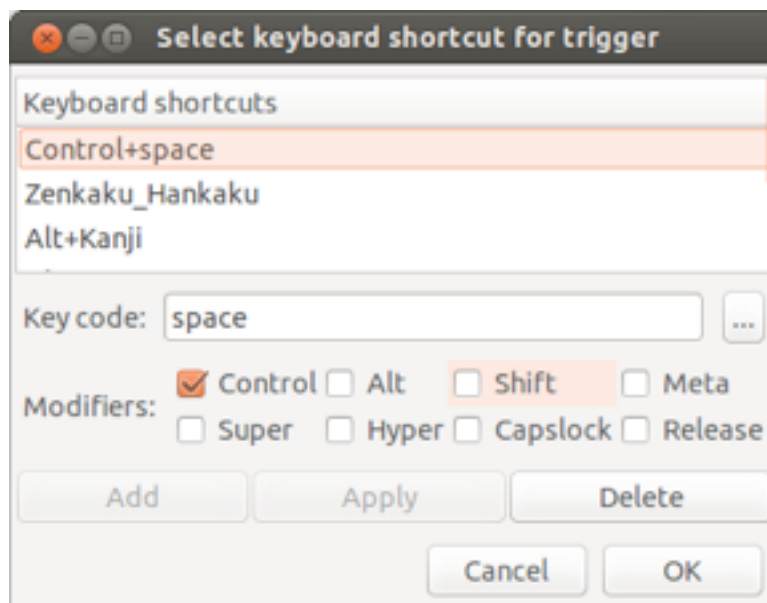
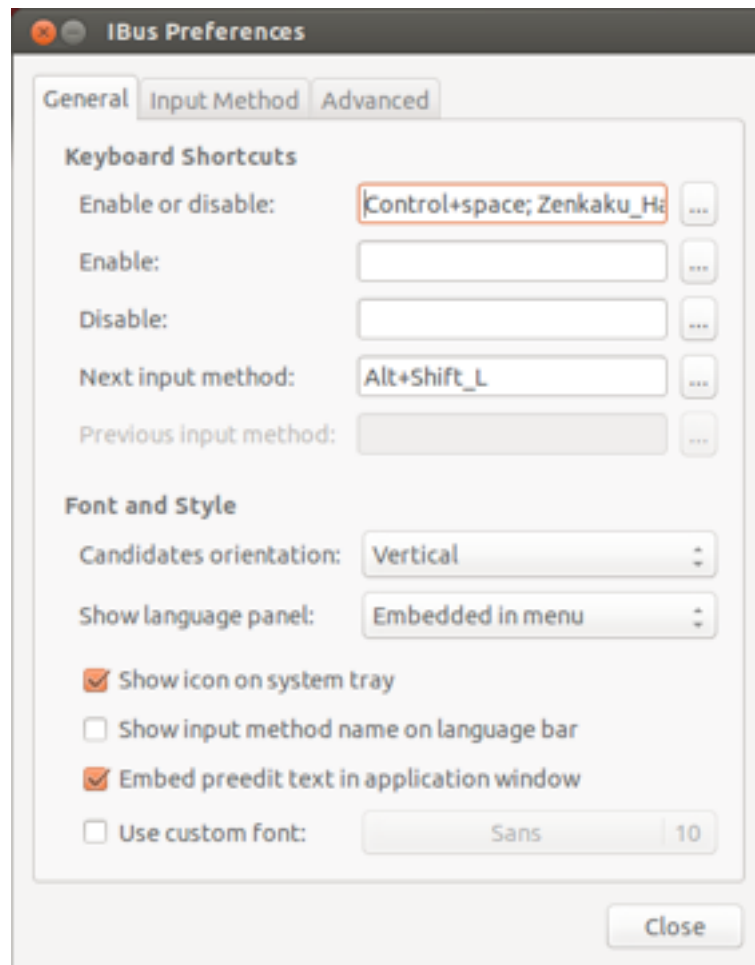
ဒီလိုပေါ်လာရင် ok ပေးလိုက်ပါ

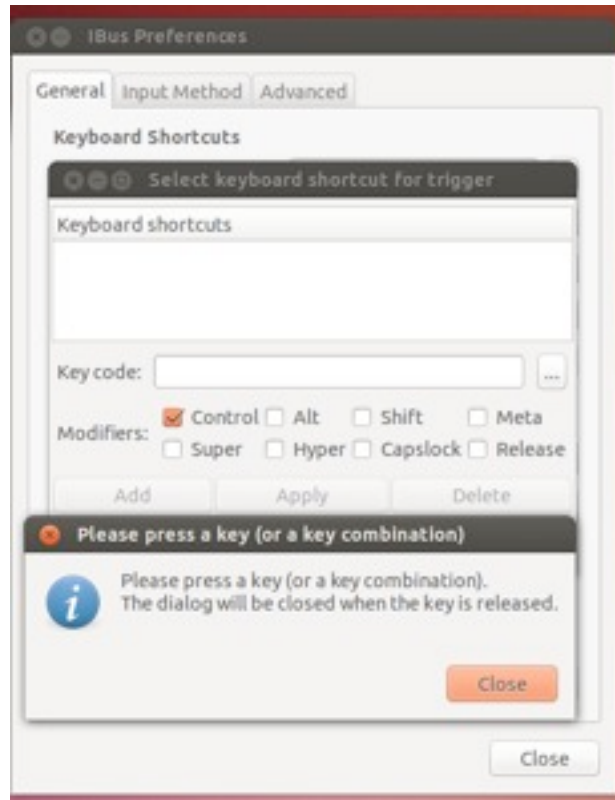
ပြီးသွားပြီ ဆိုတာနဲ့ Input Method မှာ mm-zawgyi , mm-ayar , mm-myanmar3 တို့ကို Add လုပ်ပါ။ ခုလုံးကို Add လုပ်ပါ။

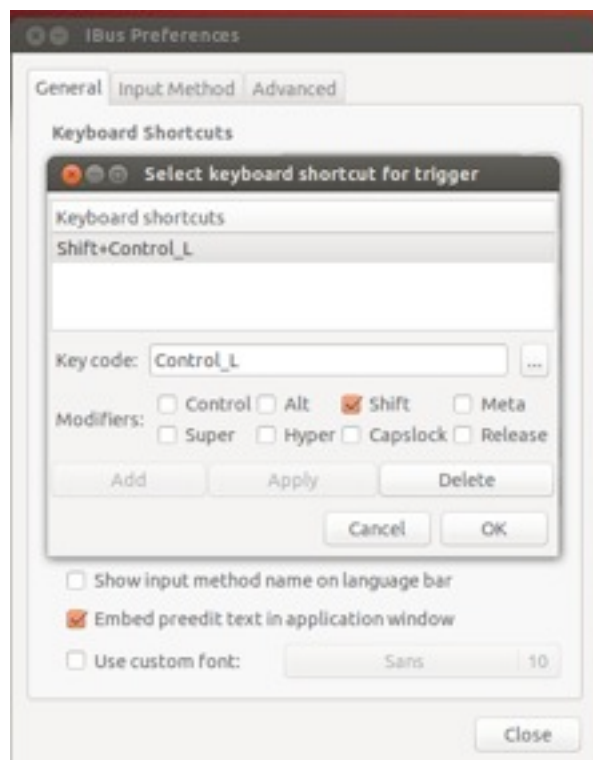
သုံးခုစလုံးကို Add လုပ်ပြီးတာနဲ့ Genearl ကို ပြန်သွားပြီ ။ မြန်မာစာဖွင့်ကနေ English font ကိုပြောင်းမယ့် Short cut key ကို ရွေးချယ်ဖို့ပါ ။

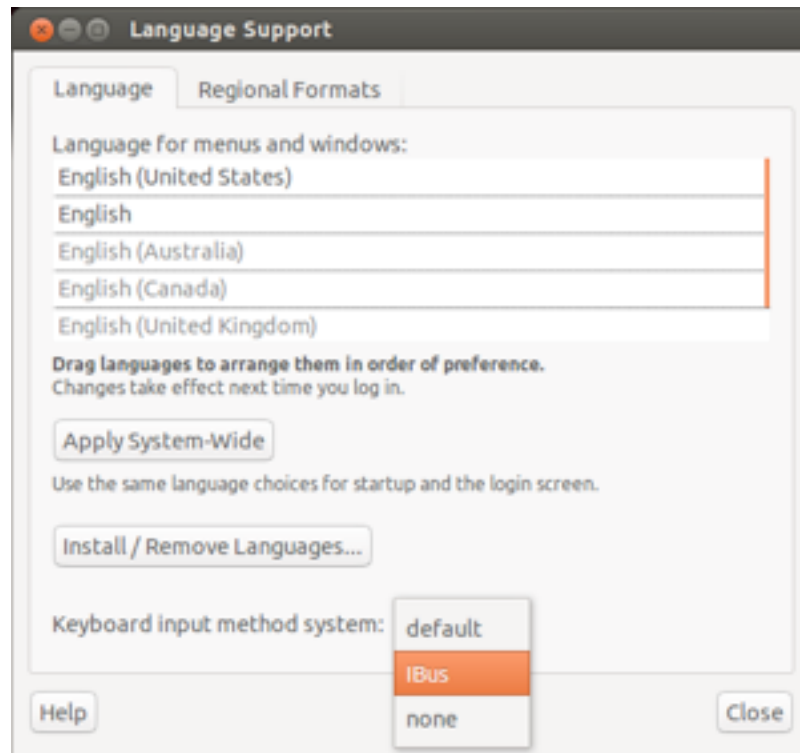
သုရဲ့နဂို Shortcut က Control+Space ပါ ကျွန်တော်ကတော့ အကုန်လုံးကို ဖျက်လိုက်ပါတယ် ။ ပြီးမှ ပြန် ထည့်ပါတယ် ။

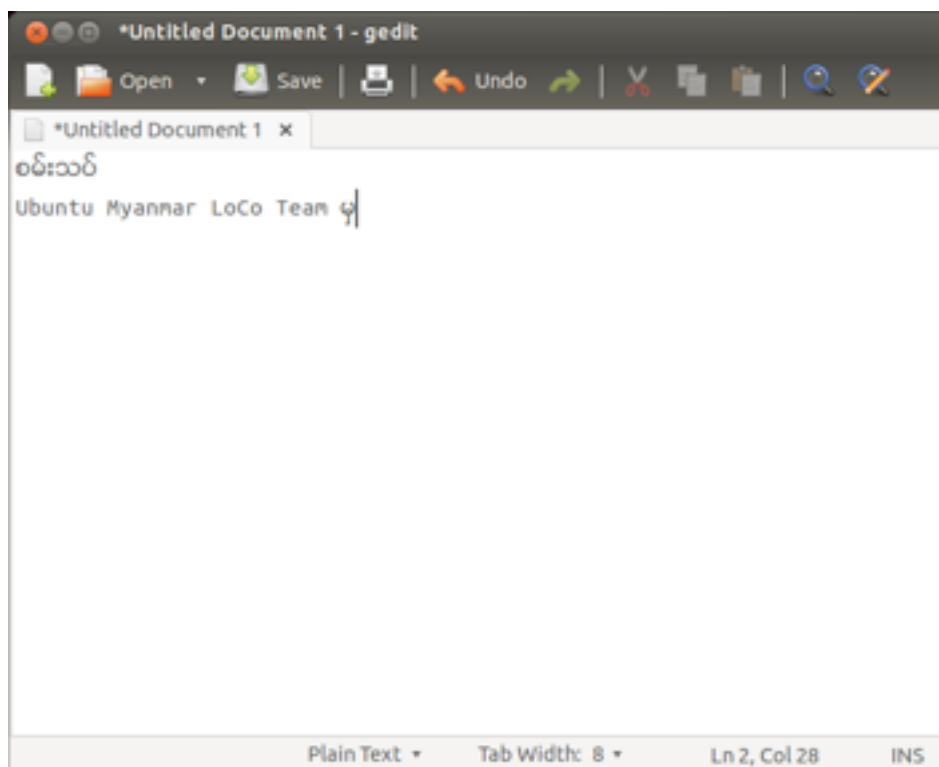
ဒီမှာတော့ ကျွန်တော်တို့ပုံမှန်သုံးနေကျ Shift+Control_L ကိုပဲ ထည့်လိုက်ပါတယ် ။ ပြီးရင် ok ပါ ။

Language Support ကိုသွားပြီး Ibus ကို ရွေးပေးပါ။ ။

အဲ့ဒါဆိုရင် Myanmar Font စတင်အသုံးပြုနိုင်ပါပြီ။ ။

Graphic Editor

Graphic Editor အနေနဲ့တော့ Photoshop လို အစွမ်းထက်တဲ့ Graphic Editor ဖြစ်တဲ့ Gimp ရှိပါတယ် ။ Gimp ဟာ အခမဲ့ပေးတဲ့ Software ဖြစ်တဲ့အပြင် စွမ်းအားမြင့် Graphic Editor တစ်ခုလည်းဖြစ်ပါတယ် ။

ဒါကတော့ Free and Open Source Tool တစ်ခုဖြစ်တဲ့ Gimp နဲ့ ဒေါ်လာ ၇၀၀ ကျော်တန် Photoshop တို့ရဲ့ နှိုင်းယှဉ်ချက်ကို ဖော်ပြထားတာဖြစ်ပါတယ် ။

အသီးသီး အားသာချက် အားနည်းချက်တွေရှိကြပေမယ့် အခမဲ့ဖြစ်ပြီး အစွမ်းထက်တဲ့ GIMP ဟာ လူကြိုက်များတဲ့ Open Source Graphic Editor တစ်ခု ဖြစ်နေခဲ့ပါတယ် ။

Chpater - 6

Software Management

9.10 - 11.04

11.10 - 12.10

13.04 - ?

ဒီ အခန်းမှာတော့ Ubuntu မှာ Software တွေ ဘယ်လို Online ကနေ တန်း
Install လုပ်လို့ရတယ် Uninstall လုပ်ရတယ် Offline ကော ဘယ်လို Install
လုပ်ရတယ်ဆိုတဲ့ Software Management နဲ့ပတ်သတ်ပြီး ပြောသွားပါမယ်

Online Installation

ပထမဆုံး Online Installation ကို စပြောပါမယ် ။ Online Installation မှာ

1.apt-get install နဲ့

2.Ubuntu Software Center ကနေ Install လုပ်ခြင်း ဆိုပြီး ၂ မျိုးရှိပါတယ် ။

(ဒီမှာ ကျွန်တော် VLC Player ကို စမ်းပြီး Install လုပ်ပြပါမယ်)

#apt-get install

apt-get install လုပ်မယ်ဆိုရင် Terminal ကို ဖွင့်ပြီး အောက်က Command လေးတွေကို ပေးလိုက်ပါ ။

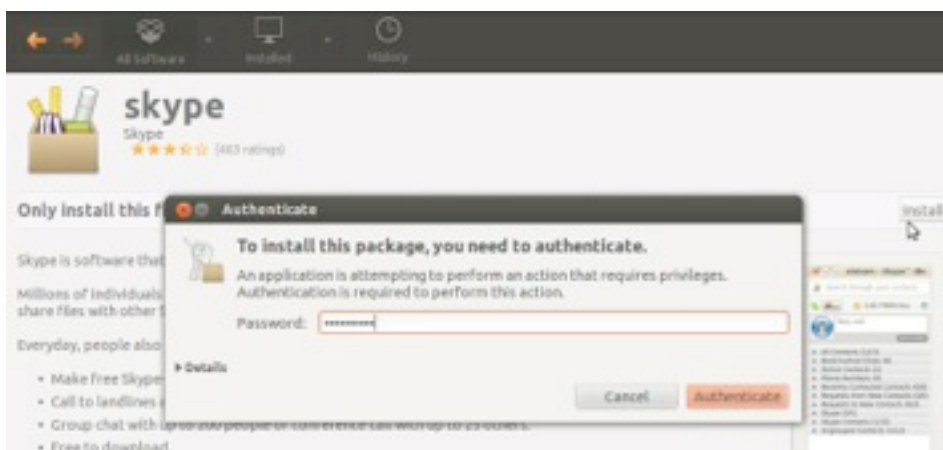
```
% sudo apt-get update
% sudo apt-get install vlc vlc-plugin-pulse mozilla-plugin-vlc
```

#sudo ဆိုတာကတော့ Security ပိုင်းဆိုင်ရာအရ Admin Account (Linux မှာ root account လို့ခေါ်ပါတယ်) ကပဲ software ကို Install လုပ်နိုင်ဖို့ လုပ်ထားတဲ့အတွက် root account က တဆင့်သွားမယ်လို့ဆိုထားတာပါ ဒါကြောင့် Password တောင်းပါလိမ့်မယ် ။

Password ပေးပြီးသွားတဲ့အခါမှာတော့ VLC Player ကို အသုံးပြုနိုင်ပါပြီ ။

#Installing from Ubuntu Software Center

ဒီတစ်ခါတော့ Ubuntu Software Center ကနေ Install လုပ်မှာဖြစ်ပါတယ် ။ Software ကို Install လုပ်ပေးဖို့အတွက် Ubuntu Software Center မှာ Search လုပ်ပြီး Install လုပ်ရုံပါပဲ ။ တကယ်လို့ပထမဆုံး Install လုပ်တာဆိုရင်တော့ Use this source ဆိုပြီး ပေါ်နေပါလိမ့်မယ် ။ Use this source ပြီးမှ Install ဆိုတာ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ် ။

#deb installation

.deb extension နဲ့ Debian Package တွေကို Install လုပ်မယ်ဆိုရင်တော့ Terminal ကိုသုံးပြီး Install လုပ်နိုင်သလို Ubuntu Software Center ကို သုံးပြီးလည်း Install လုပ်နိုင်ပါတယ်။

ပထမဆုံး Terminal ကို သုံးပြီး Install လုပ်မယ်ဆိုရင်တော့

```
$ cd/download
```

#cd ဆိုတာတော့ ကိုယ့် File ရှိတဲ့ directory ကို သွားတာပါ။ အခုကတော့ download ဆိုတဲ့ Folder ကို သွားထားပါတယ်။ တကယ်လို့ home ဆိုရင်လည်း cd/home ဆိုပြီး သွားပါ။

Directory ကို ရောက်သွားပြီဆိုတာနဲ့

```
$ sudo dpkg -i package.deb
```

ဆိုပြီး ရိုက်လိုက်ပါ။ sudo အကြောင်းကိုတော့ အပေါ်မှာ ရှင်းပြပေးပြီးသွားပါပြီ။ -i ဆိုတာကတော့ install ဖြစ်ပါတယ်။

တကယ်လို့ Ubuntu Software Center နဲ့ Install လုပ်မယ်ဆိုရင်တော့ Internet ရှိဖို့ လိုပါတယ်။ .deb package ကို ကလစ် ၂ ချက်နှိပ်လိုက်ရုံပါပဲ။

#tar.gz Installation

tar.gz ကတော့ လုံးဝ Offline Installation ဖြစ်ပါတယ်။ VLC Player File tar.gz ကို Download လုပ်ပြီးသွားပြီ ဆိုပါစို့။

Software ရှိတဲ့ Directory ကို သွားပါ

```
$ cd/download
```

ရောက်သွားပြီဆိုတာနဲ့

```
$tar -xzf archive-name.tar.gz
```

ဒါ Extract လုပ်တာပါ။ Extract လုပ်ပြီးသွားတာနဲ့ extract လုပ်ထားတဲ့ Folder ကိုသွားပါ။

```
$cd archive-name
```

သွားပြီးတာနဲ့ အောက်က command တွေပေးပါ။

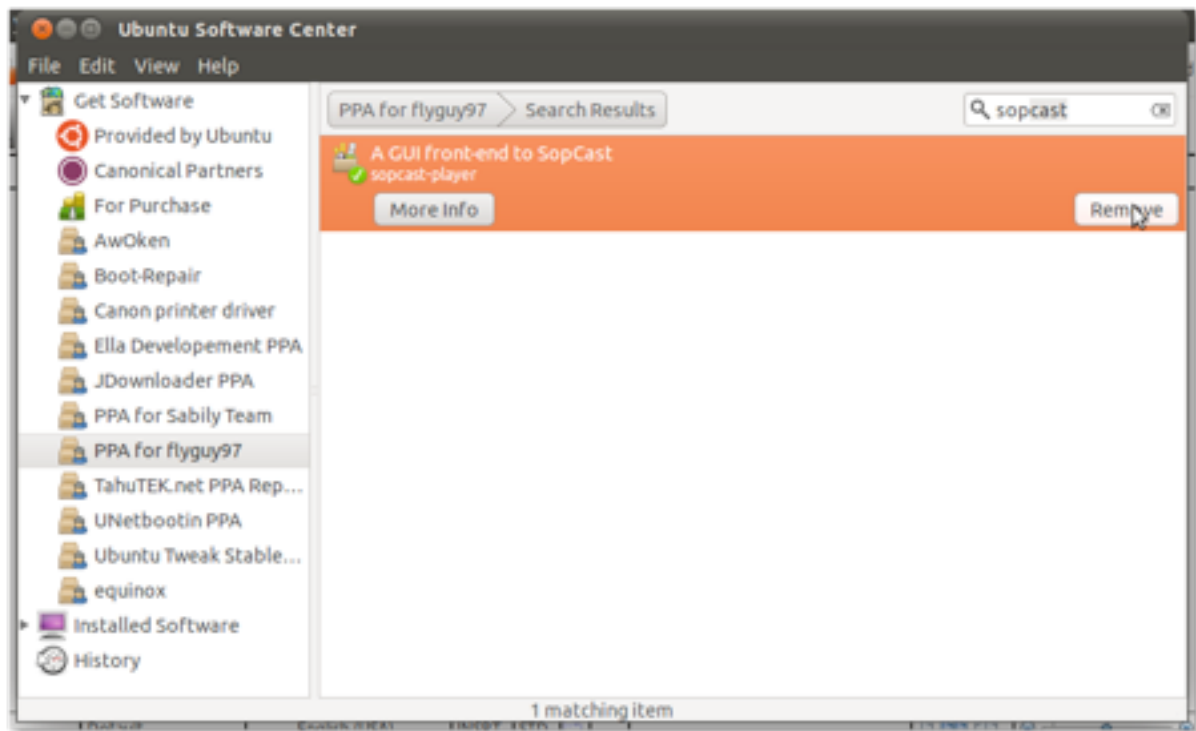
```
$/configure  
$make  
$sudo make install
```

ဒါဆို Install လုပ်ပြီးသား ဖြစ်သွားပါလိမ့်မယ်။

Removing softwares

Software Install လုပ်ပုံတွေ အပြီးမှာ Software ကို Uninstall လုပ်တာ ဆက်ပါမယ် ။
Software Uninstall လုပ်ရမှာလည်း Ubuntu Software Center ကို သုံးပြီး၍ သော်လည်းကောင်း
Terminal သုံးပြီး၍ သော်လည်းကောင်း Uninstall လုပ်နိုင်ပါတယ် ။

Ubuntu Software Center ကနေ Uninstall လုပ်တာတော့ အရမ်းလွယ်ပါတယ် ။
Installed ဆိုတဲ့ Category ထဲကနေသော်လည်းကောင်း Search ဖြင့်သော်လည်းကောင်း
Remove ဆိုပြီး Uninstall လုပ်ရုံပါပဲ ။

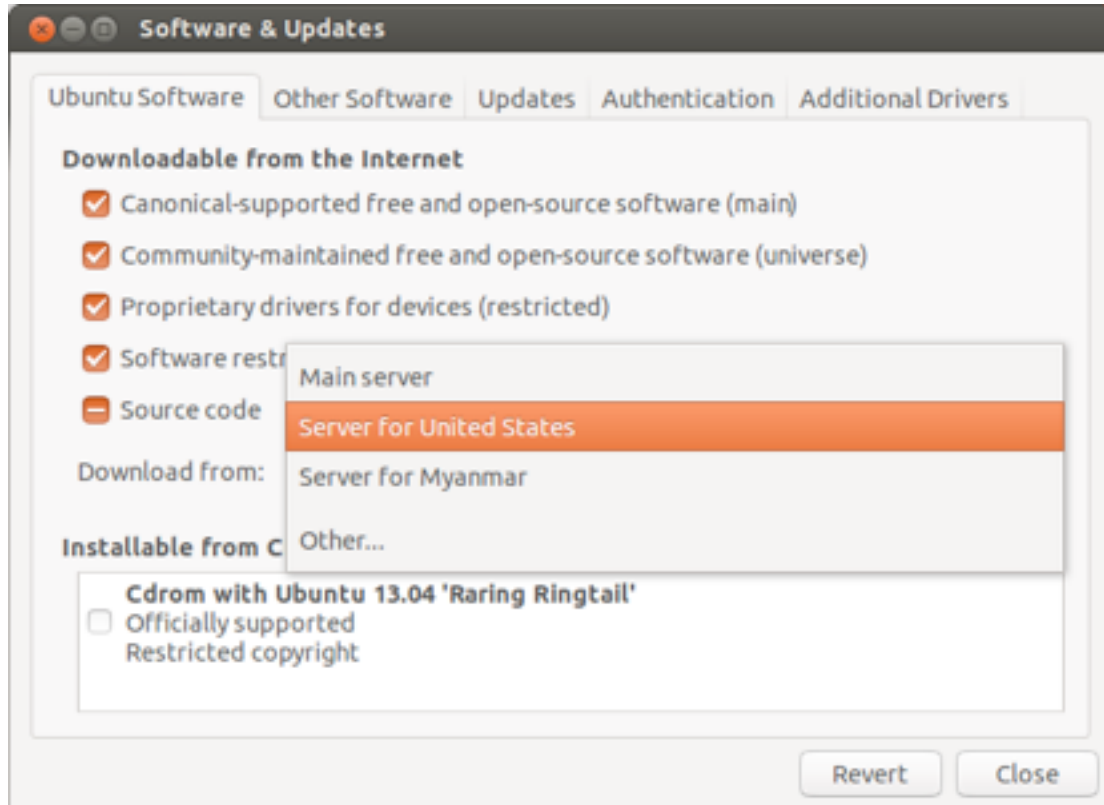
Terminal ကနေ Uninstall လုပ်မယ်ဆိုရင်တော့

```
$sudo apt-get remove name-of-package
```

#name-of-package ဆိုတဲ့နေရာမှာ ကိုယ် Uninstall လုပ်ချင်တဲ့ Package Name
ထည့်ပေးရုံပါပဲ ။

Software Source

Ubuntu ရဲ့ Software တွေ Download ချတဲ့အခါ . Update လုပ်တဲ့အခါမှာ ဘယ် Server က Download ချ ရယူမယ်ဆိုတာကို Software Sources ကနေ ရွေးချယ်နိုင်ပါတယ် ။

ဒီနေရာမှာတော့ Server for United States (သို့မဟုတ်) Main Server ကနေ Download ချ ရယူသင့်ပါတယ် ။

Chapter - 7

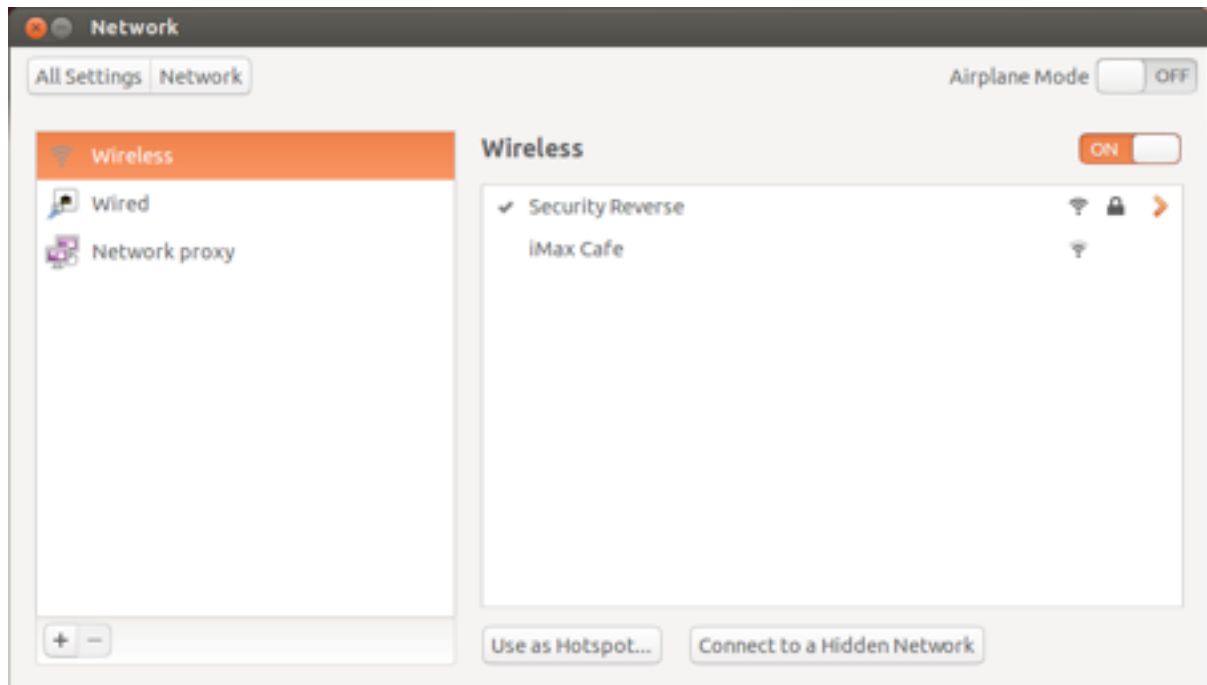
Networking

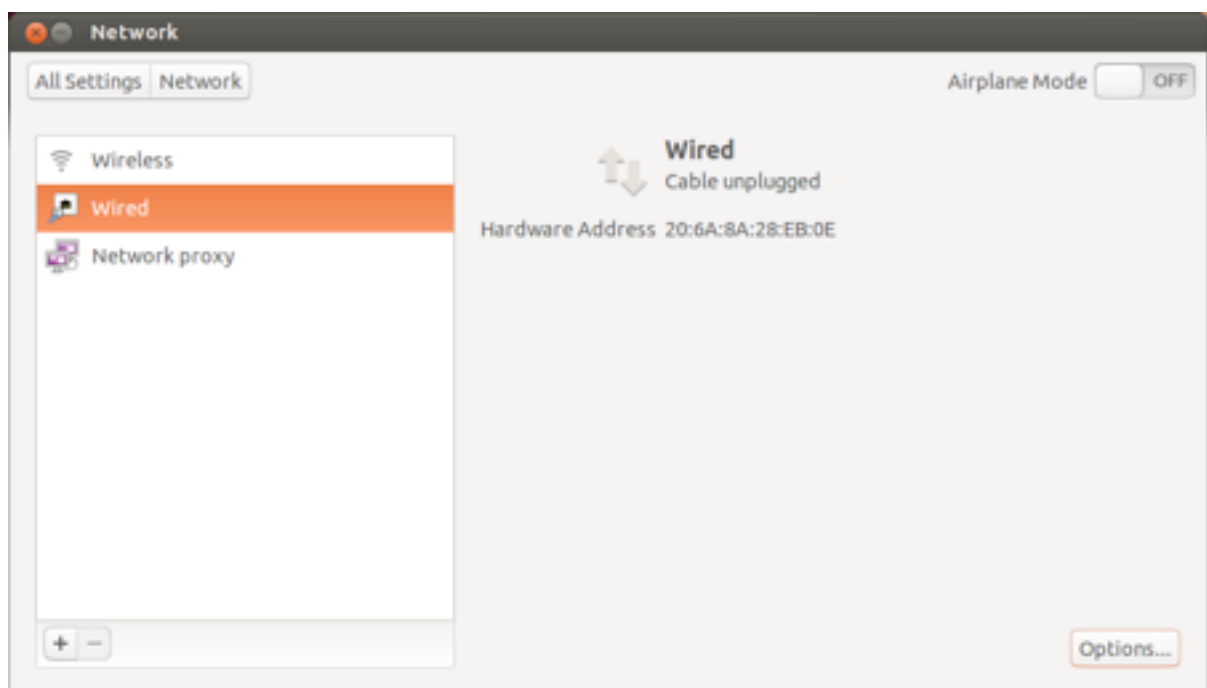
ဒီ အခန်းမှာတော့ Ubuntu ရဲ့ Wired နဲ့ Wireless Networking Setting တွေ အကြောင်းကို ဖော်ပြပေးသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

Network Setting

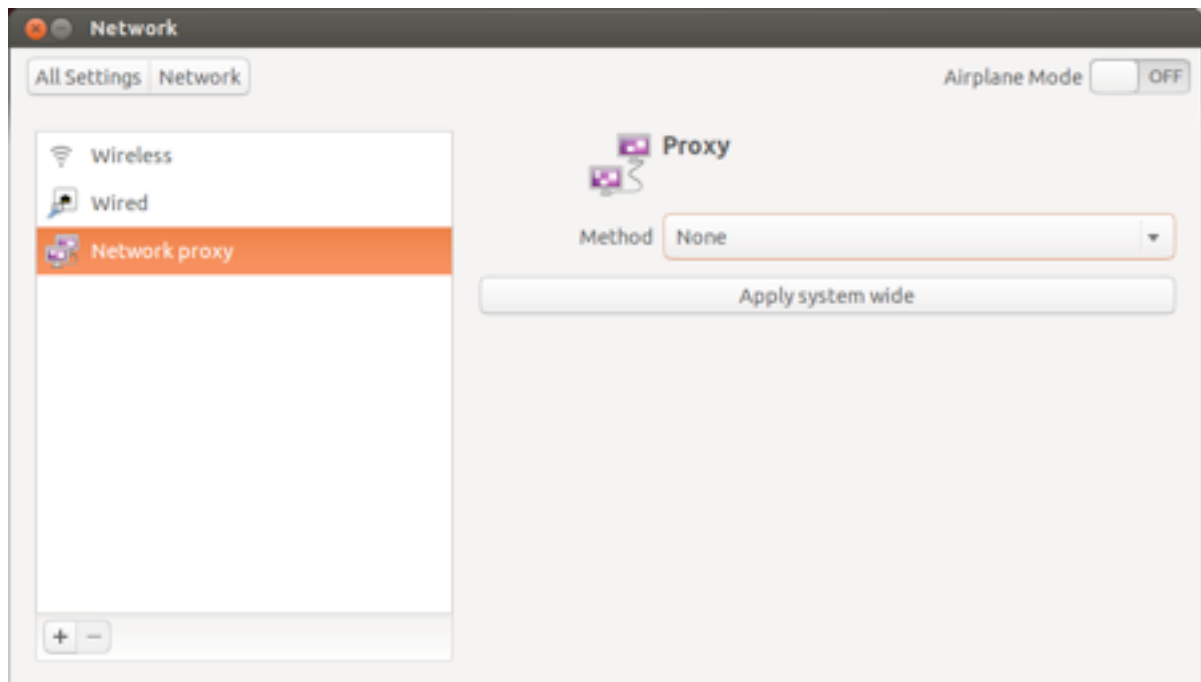
ပထမဆုံး Network Setting ကို ဝင်သွားပြီး ဆိုတာနဲ့ Wireless ကို စတော့ရှုမှာဖြစ်ပါတယ်
ချိတ်နိုင်တဲ့ Wireless တွေ ချိတ်ထားတဲ့ Wireless Connection တွေကိုပေါ့ ။

ဒါကတော့ Wired Setting ဖြစ်ပါတယ် ။ အခုတော့ Wired Connection မရှိတဲ့အတွက်
ဘာမှပြမှာမဟုတ်ပါဘူး ။

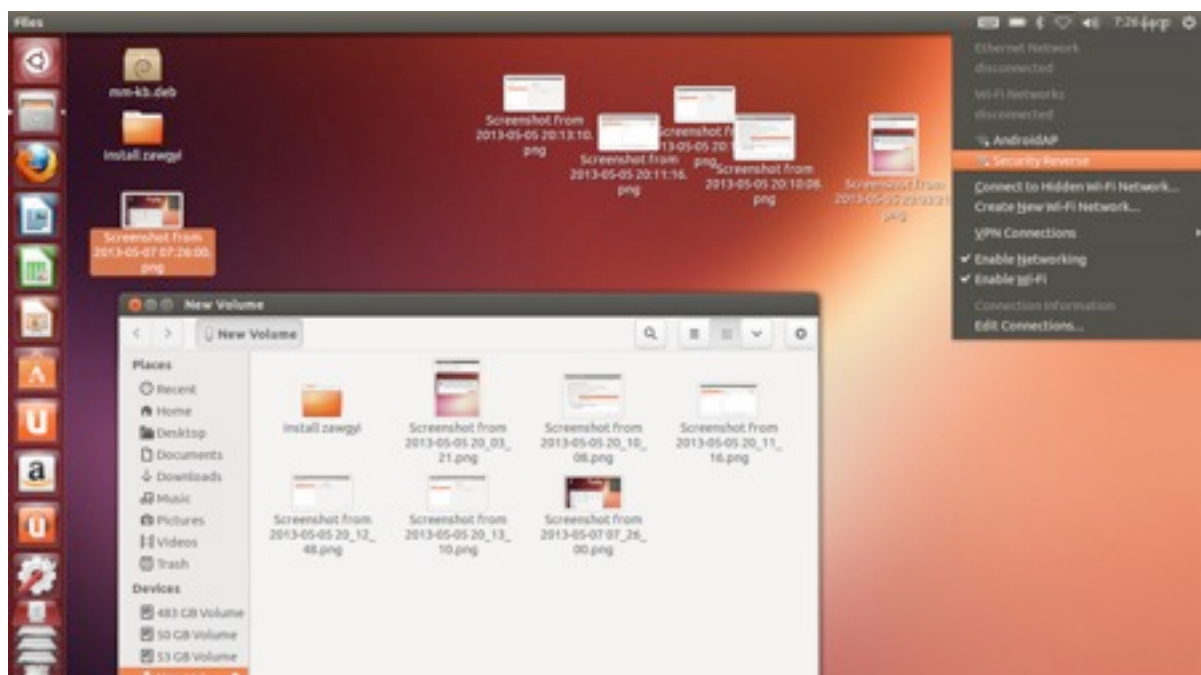

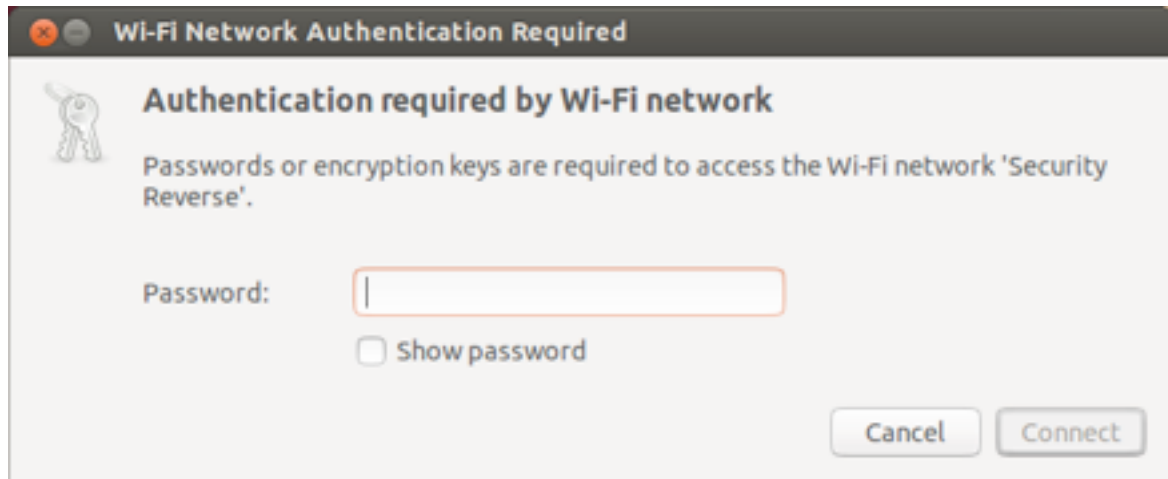
ဒါကတော့ Proxy Setting ဖြစ်ပါတယ် ။ Method မှာ Manul လိုပြောင်းပြီး ကိုယ့် OS တစ်ခုလုံးရဲ့ Proxy Setting ကို ပြောင်းနိုင်ပါတယ် ။

Wireless Connection

Wired Connection ဆိုရင်တော့ ပြဿနာမရှိပါဘူး ။ Cable တပ်လိုက်တာနဲ့ Internet အသုံးပြုနိုင်ပြီဖြစ်ပါတယ် ။ Wireless Setting ကလည်း မခက်ပါဘူး ။ Access Point ကို ချိတ်ပြီး password ပေးရုံပါပဲ ။

ကျွန်တော် ဒီ Beginner Guide မှာတော့ Linux Networking ကို အများကြီး ရှင်းမပြ
တော့ပါဘူး။ ဒီလောက်ကလေးပဲ ပြောပြပါ့မယ်။ နောက် Networking နဲ့ပတ်သတ်တာတွေတော့
နောက် စာအုပ်မှာ ရေးပေးပါ့မယ်။

Chapter - 8

Customization

ဒီအခန်းမှာတော့ Desktop Environment တွေသွင်းပုံ ၊ မိမိ စိတ်ကြိုက်
မိမိရဲ့ Desktop ကို Customize လုပ်ပုံ တွေကို ပြောပြသွားမှာပါ ။

Installing Gnome 3.0

Desktop Environment တစ်ခုကို သွင်းပြတဲ့သဘောပါ။ သူ့မှာ နဂိုပါတဲ့ Unity ကို မသုံးချင်ဘူး။ Gnome ကို သုံးချင်တယ်ဆိုတဲ့သူများအတွက်ပါ။

apt-get နဲ့ Install လုပ်မှာဖြစ်တဲ့အတွက် Internet လိုအပ်ပါမယ်။ Terminal မှာ အောက်က Command ပေးပါ။ (repository အရင်သွင်းတာဖြစ်ပါတယ်)

```
sudo add-apt-repository ppa:gnome3-team/gnome3
```

ပြီးရင် update လုပ်ပြီး Gnome ကို Install လုပ်နိုင်ပါပြီ။

```
sudo apt-get update
```

```
sudo apt-get install gnome-shell ubuntu-gnome-desktop
```

ပြီးရင် Log in Menu မှာ gnome ဆိုပြီး ရွေးချယ်ပေးလိုက်ပါ။

ဒါဆိုရင် Gnome ကို အသုံးပြုနိုင်ပါပြီ ။

How to change GTK Themes and Icon theme

Gnome Install လုပ်တတ်သွားပြီဆိုရင်တော့ Gtk Theme ပြောင်းကြည့်ရအောင် ။ ကျွန်တော်တို့ပြောင်းချင်တဲ့ GTK Theme ကို <http://gnome-look.org> က သွားရောက် Download ချပါမယ် ။ ပြီးရင် Gnome Tweak Tool ကိုလည်း Download ချဖို့လိုပါလိမ့်မယ် ။

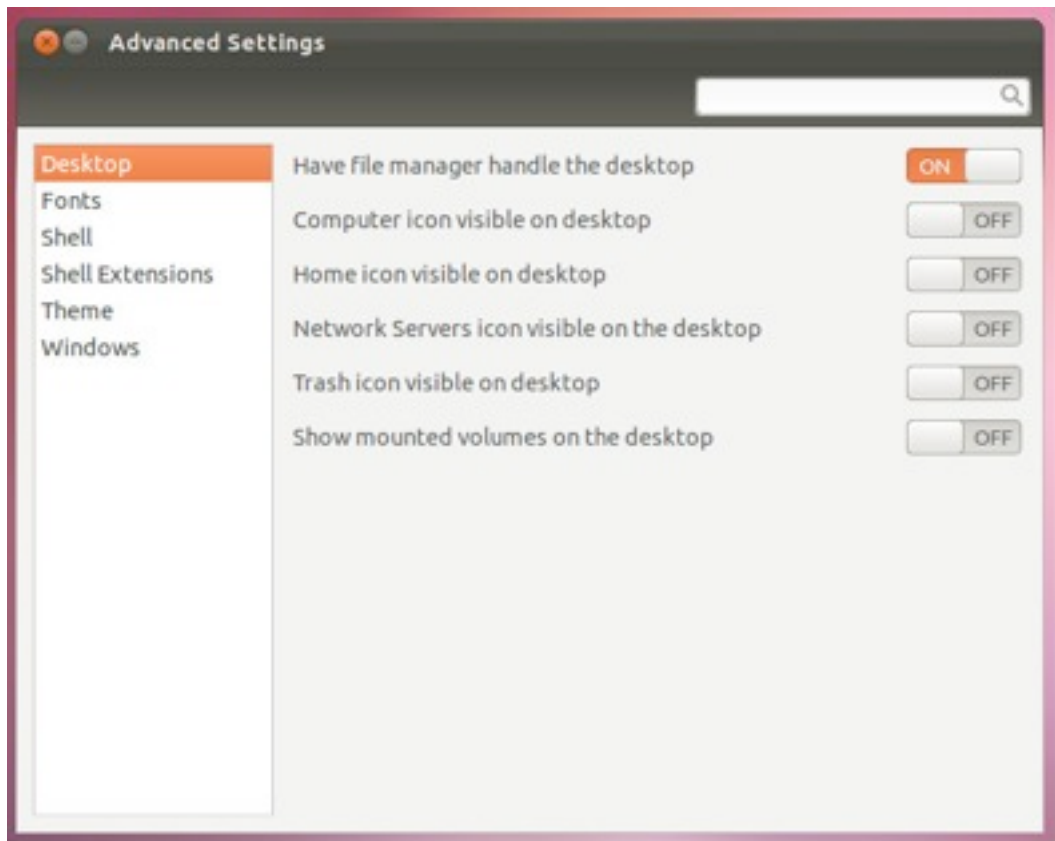
Gnome Tweak Tool ကို Download ချဖို့အတွက်တော့

```
sudo apt-get install gnome-tweak-tool
```

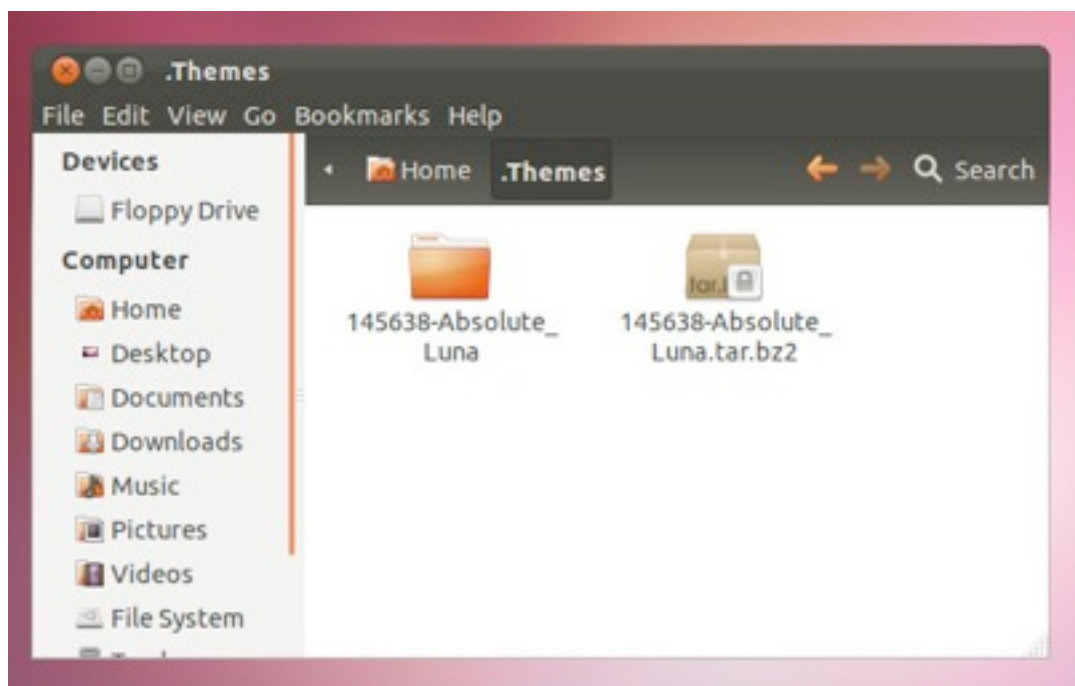
ဆိုပြီး Command ပေးလိုက်ပါ ။

#apt-get install command နဲ့ပတ်သတ်ပြီးတော့ ရှေ့အခန်းမှာ ပြောပြီးသားဆိုတော့ ထပ်ပြီး မရှင်းလင်းတော့ပါဘူး ။

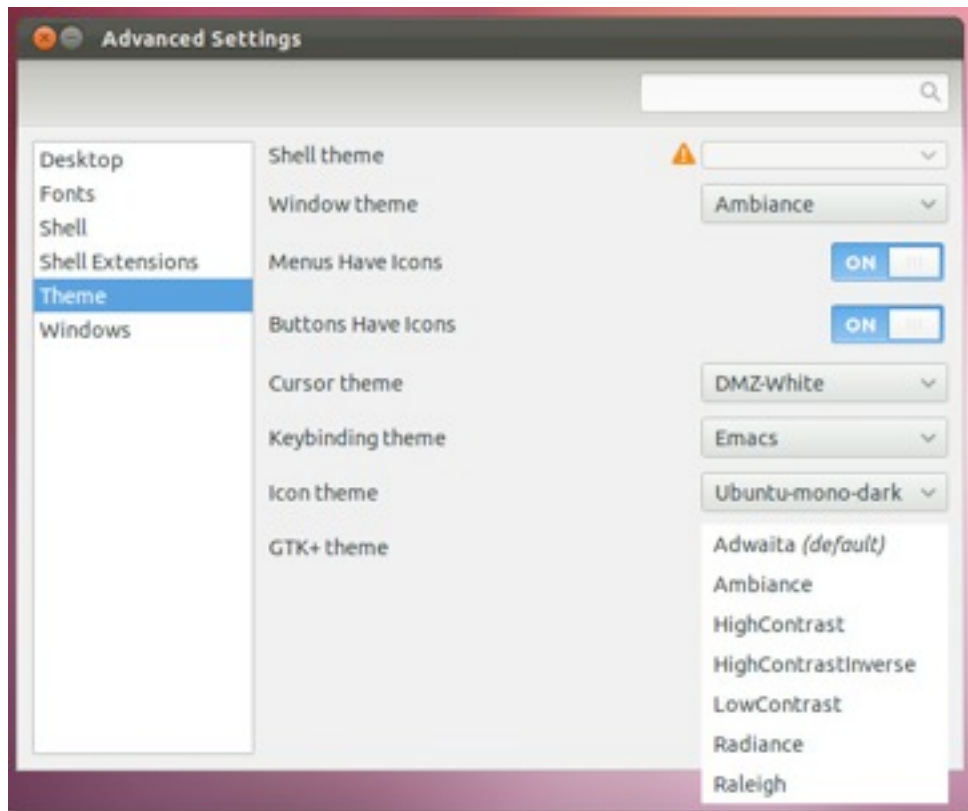
ဒါကတော့ Gnome Tweak Tool ဖြစ်ပါတယ် ။

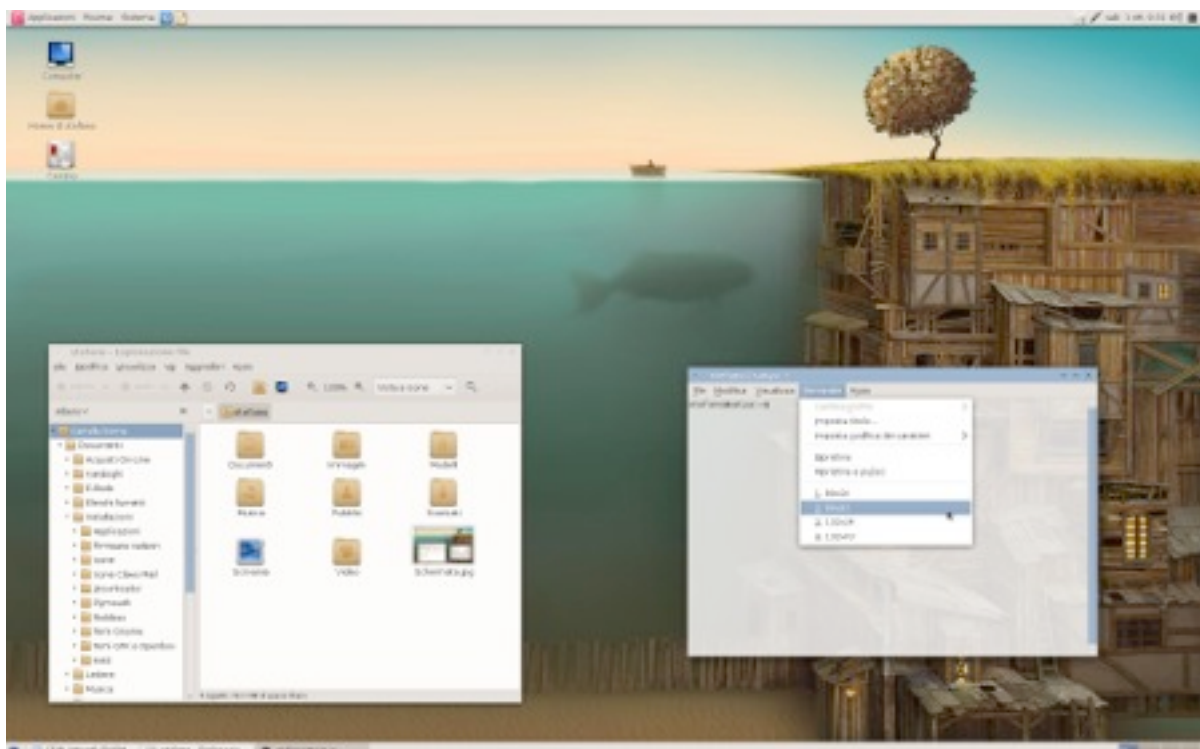
ပြီးရင် Home Folder အောက်ကိုသွားပါ ။ Hidden Folder တွေ ဖော်ဖို့အတွက် “Ctrl+H” ကို နှိပ်ပါ ။ .Themes ဆိုတဲ့ Folder ထဲကို ကိုယ် ပြောင်းချင်တဲ့ Theme သွားထည့်ပါ ။ တကယ်လို့ .Themes ဆိုတဲ့ Folder မရှိရင် ဆောက်လိုက်ပါ ။

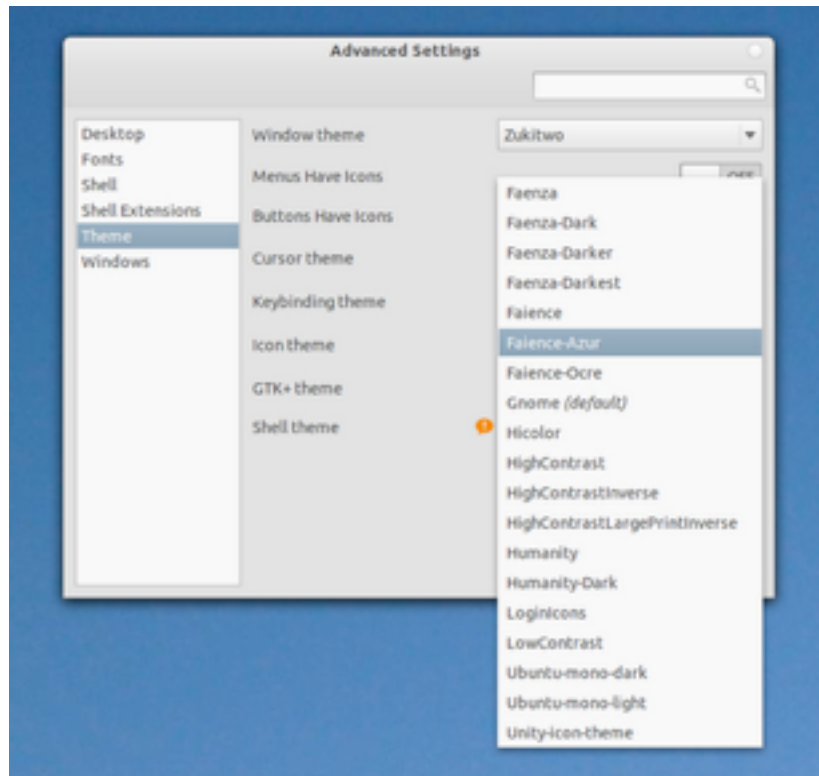
ပြီးရင် Gnome tweak tool ကို ဖွင့်ပြီး ကိုယ်ပြင်ချင်တဲ့ Theme ကို ရွေးပေးရုံပါပဲ ။

ဒါဆို Gtk theme ပြောင်းသွားပါပြီ ။

Icon Theme ပြင်မယ်ဆိုရင်လည်း အတူတူပါပဲ ။ Home folder အောက်မှာ .icons ဆိုတာလေး ဆောက်ပါ ။ ပြီးရင် ကိုယ် Download ချထားတဲ့ Icon Pack ကို ဖြည့်ထည့်ပါ ။ ပြီးရင် Gnome-Tweak Tools မှာ change ပါ ။

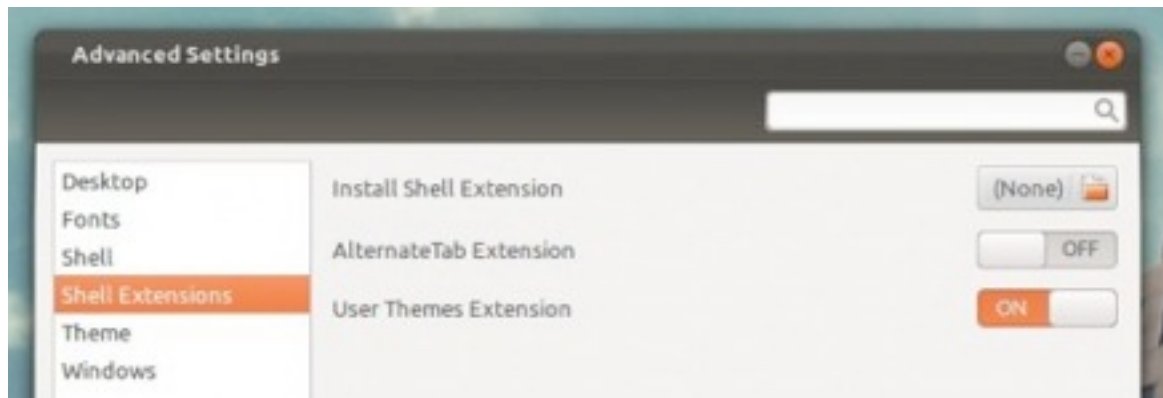

ဒါကတော့ Icon ပြင်ပြီးသွားတဲ့ ပုံပါ ။

How to change Gnome shell theme

Gnome Shell Theme သွင်းချင်ရင်လည်း လွယ်ပါတယ် ။ Gnome Tweak Tool ကို အရင် သွားလိုက်ပါ ။ ပြီးရင် Shell Extensions ထဲက User Themes Extension ကို On ပါ ။ ပြီးရင် Install Shell Extension မှာ မိမိ Download ချထားတဲ့ File ကို ရွေးပြီး install လုပ်ပေး Restart ချလိုက်ရုံနဲ့ Theme ကို ပြောင်းလဲနိုင်ပါတယ် ။

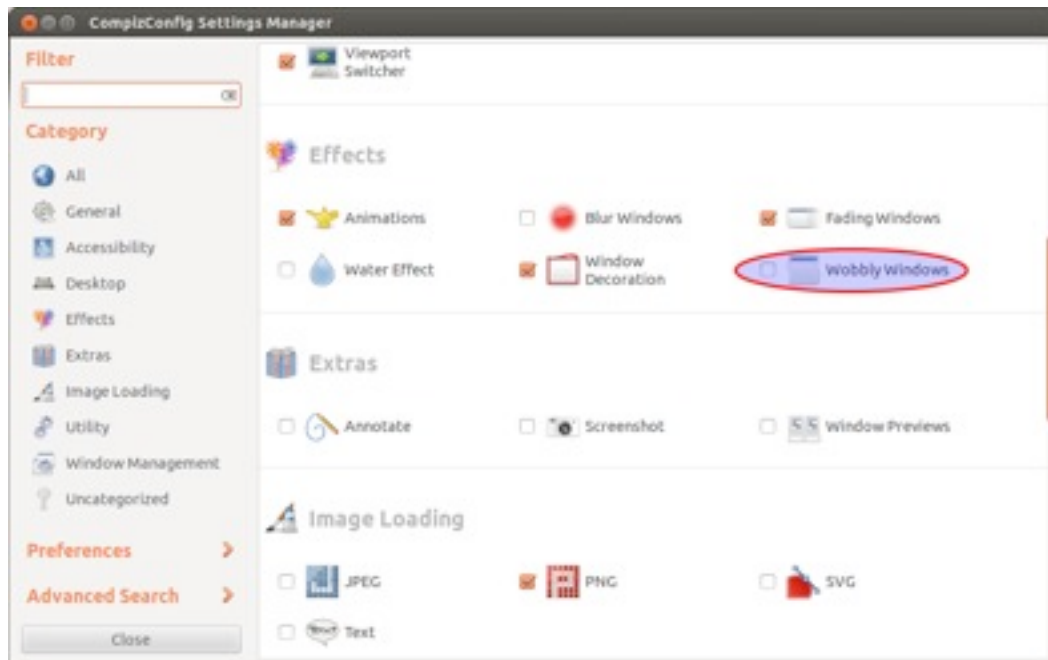
ဒါကတော့ ကျွန်တော်ပြောင်းထားတဲ့ Tron Theme ဖြစ်ပါတယ် ။

Compiz & Config

Compiz & Config ဆိုတာကတော့ Ubuntu မှာ နာမည်ကြီးတဲ့ Customization Tool တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ။

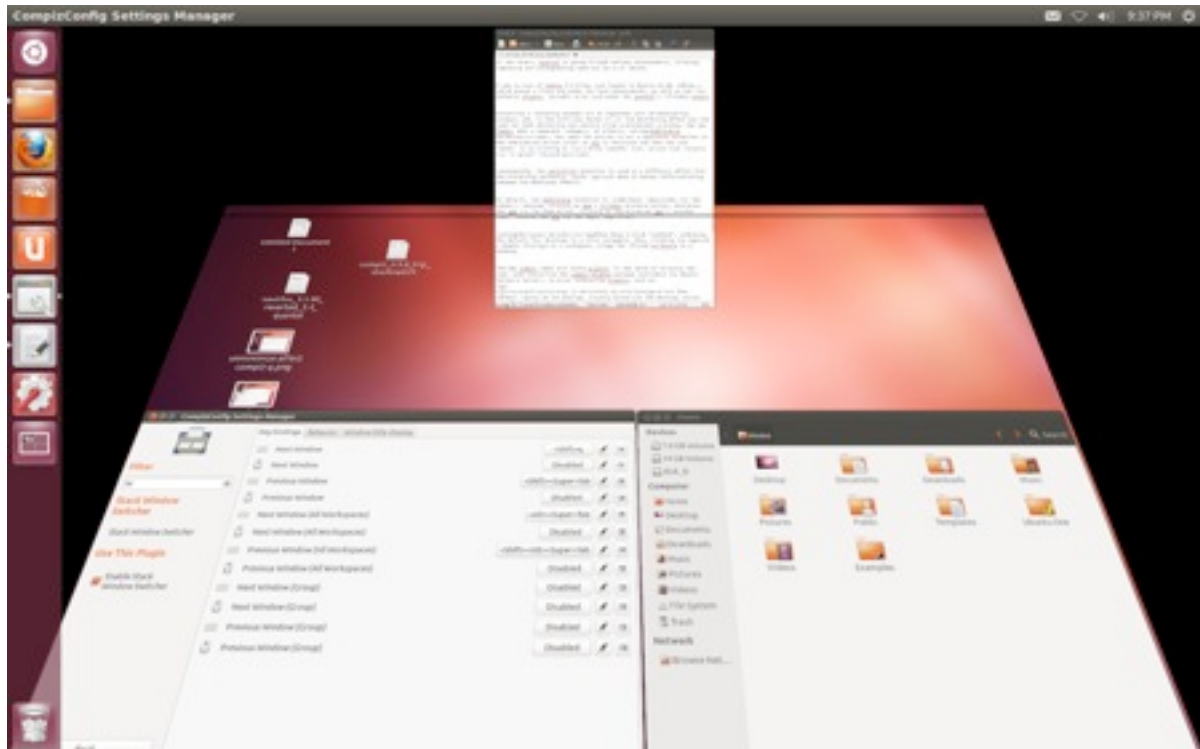

အခုပြထားတာကတော့ Wobbly windows ပေါ့။ Windows တွေ တွန့်တွန့် ခေါက်ခေါက် ရေလှိုင်းသဏ္ဍာန် သွားလိုရတာပေါ့။ ။

ဒီလိုပဲ တခြား effect တွေ အများကြီး လုပ်လို့ရပါသေးတယ် ။ လုပ်ထားတဲ့ တချို့ Effect တွေကို အောက်မှာ ကြည့်နိုင်ပါတယ် ။

_____

Ubuntu Membership

Membership ဖြစ်ရန်လိုအပ်သည့်အချက်များ

Ubuntu ကို ကူညီရန်နည်းလမ်းအများကြီးရှိပါတယ်။ သင်စိတ်ဝင်စားပါက အောက်ပါ ကဏ္ဍများတွင်ကူညီနိုင်ပါသည်။ Artwrok, LoCo Team တွေမှာကူညီခြင်း၊ documentation, forum တွေမှာဖြေပေးခြင်း၊ IRC တွင်ကူညီပေးနိုင်ခြင်း၊ bug များ report လုပ်ခြင်း၊ ဘာသာပြန်ခြင်း၊ development and packaging, marketing and advocacy, wiki တွင်ရေးသားခြင်း၊ စသည်တို့တွင်ကူညီနိုင်ပါသည်။

(<https://wiki.ubuntu.com/ContributeToUbuntu>)

တွင်လည်းကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။ Ubuntu

ကိုတစ်ဖက်တစ်လမ်းမှကူညီပေးနိုင်သူအားလုံးလျှောက်ထားနိုင်ပါသည်။

Membership ဖြစ်ပြီးရရှိမည့်အကျိုးကျေးဇူးများ

၁။ Ubuntu Community Council ရွေးချယ်ခြင်းတွင်မဲပေးနိုင်ခြင်း၊

၂။ @ubuntu.com အီးမေးနှင့်သင်၏အီးမေးလ်လိပ်စာထဲသို့ပေးပို့နိုင်ခြင်း(<https://wiki.ubuntu.com/UbuntuEmail>)တွင်အသေးစိတ်ကြည့်ရှုနိုင်သည်။

၃။ Ubuntu logo နှင့် business cards ထုတ်နိုင်ခြင်း၊ (<https://wiki.ubuntu.com/BusinessCards>) တွင်အသေးစိတ်ကြည့်ရှုနိုင်သည်။

၄။ Ubuntu forums တွင် Ubuntu member ခေါင်းစဉ်နှင့်ရနိုင်ခြင်း(<http://www.ubuntuforums.org/showthread.php?t=445211>) တွင်လေ့လာနိုင်သည်။

၅။ Linux weekly news ကို ရယူနိုင်ခြင်း (<https://wiki.ubuntu.com/Membership/LWN>) တွင်ဖတ်နိုင်သည်။

၆။ LinkedIn တွင် တရားဝင် Ubuntu Members Groups တွင် ချိတ်ဆက်နိုင်ခြင်း (<https://wiki.ubuntu.com/Membership/LinkedIn>)

၇။ SixXs(<https://www.sixxs.net/>) တွင် ubuntu email လိပ်စာနှင့်အကောင့်ပြုလုပ်နိုင်ခြင်း၊

၈။ Ubuntu Member Flair on Reddit, read this for details.

၉။ SFTP access to a Web-accessible directory on people.ubuntu.com

Membership ရယူရန်လုပ်ငန်းစဉ်များ

Ubuntu ကို 6 လ လောက်သုံးပြီးကူညီနေသူများကိုသာအဓိကလက်ခံမည်ဖြစ်သည်။
သင်၏ Team အဖွဲ့ဝင်များကိုလည်း အကူအညီတောင်းခံနိုင်ပါသည်။

Membership ကိုလျှောက်ထားရန်နေရာမှာ Membership Boards (<https://wiki.ubuntu.com/Membership/Boards>)မှ တစ်ဆင့်လျှောက်ထားရမည်။
လျှောက်ထားလိုသောအမည်ကို Membership ၏ နောက်မီတင်
အောက်တွင်ရေးသားထားရမည်။ (သင့်တော်မည့်အချိန်ကိုရွေးနိုင်သည်။)

သင်၏ application ကိုပြင်ဆင်ရန်

၁။ Personal wiki page

(က) Ubuntu ကိုကူညီဖြန့်ဝေပေးခဲ့မှုများအကျဉ်းချုပ် (၂ ကြောင်း ၃ ကြောင်းထက်မပိုရ)

(ခ) Launchpad profile Link

(ဂ) သင် Ubuntu ကိုကူညီဖြန့်ဝေပေးမှုအပြည့်အစုံ

(ဃ) နောင်အနာဂတ်များတွင် Ubuntu အတွက် သင်၏အစီအစဉ်နှင့် အကြံဉာဏ်များ
(<https://wiki.ubuntu.com/MembershipTemplate>)

ကိုနမူနာအဖြစ်သုံးနိုင်သည်။

၂။ Code of Conduct

သင်သည် Code of Conduct ကိုလက်မှတ်ထိုးထားသူဖြစ်ရမည်။

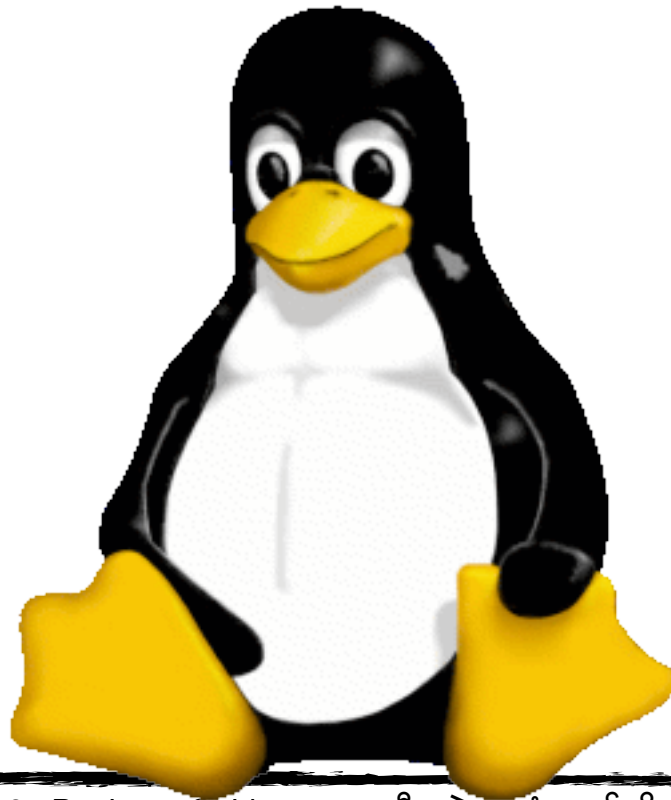
၃။ Testimonials

Ubuntu Community တွင် အမှန်တကယ်လုပ်ဆောင်ပေးနေသူ၊ သို့မဟုတ် LoCo
Team အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သည်ကို မိမိအဖွဲ့အတွင်းအကူအညီတောင်းခံနိုင်သည်။

Testimonials ရေးခြင်းအားဖြင့် approve လုပ်ရာတွင် လွယ်ကူလျင်မြန်စေနိုင်သည်။

ယခုနောက်ပိုင်းတွင် Meeting ကို Board အလိုက်မလုပ်တော့ပဲ ၁၂ : ၀၀ UTC နှင့် ၂၂
: ၀၀ UTC ဆိုပြီး တစ်လ ၂ ကြိမ်ပြုလုပ်လေ့ရှိပါသည်။ ၁၂ : ၀၀ UTC အစည်းအဝေးသည်
မြန်မာအချိန်ည ၆ နာရီခွဲမှ ၇ နာရီခွဲအထိဖြစ်ပြီး ၂၂ နာရီအချိန်သည် မနက် ၅
နာရီလောက်ခန့်ဖြစ်သည်။

Ubuntu 13.04 Beginner Guide ကတော့ ဒီမှာပဲ အဆုံးသတ်လိုက်ပါတယ် ။
Version အသစ်ထွက်တိုင်း Update လုပ်ပေးဖို့ကျွန်တော်ကြိုးစားပါမယ် ။
စာအုပ်နဲ့ပတ်သတ်ပြီး ဝေဖန် အကြံပေးချင်တဲ့သူအားလုံး

negative.thunder@gmail.com ကို ဖြစ်စေ
www.facebook.com/evi1g3nius ကိုဖြစ်စေ

ဆက်သွယ်ပြီး အကြံဉာဏ်များပေးနိုင်ပါတယ် ။

Ubuntu Myanmar LoCo Team နဲ့စာဖတ်သူ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်